

II ESTUDI SOBRE CONDUCTES
ADDICTIVES I HÀBITS
SALUDABLES EN EDUCACIÓ
SECUNDÀRIA

MUTXAMEL

Ajuntament de
Mutxamel
Educación

Mutxamel
CIUDAD
EDUCADORA

Elaborat per:
LIKERT Investigación Social Aplicada

Dirigix:
Loreto Pastor

Responsable de projecte:
Carlos Mora Fernández

Interpretació sociològica:
Sara Martínez Carrió

Il·lustracions:
Freepik

Índex

1. Introducció	pàg. 4
2. Metodologia	pàg. 5
3. Enquesta 1r Cicle	pàg. 12
4. Enquesta 2n Cicle	pàg. 28
5. Conclusions principals	pàg. 49
6. Referències bibliogràfiques	pàg. 50

introducció

La problemàtica de les conductes addictives suposa un problema social i de salut pública que afecta a tota Espanya (Vázquez et al., 2014). En 2024, les substàncies psicoactives dominants en la població espanyola han sigut l'alcohol, el tabac, els hipnosedants, el cànnabis i la cocaïna. D'altra banda, l'edat d'inici de consum es manté constant (sobre els 16 anys), i l'alcohol i el tabac són les substàncies consumides per la població més jove. Tot i que les prevalences de consum més altes són en el grup de 15 a 34 anys (EDATS, 2024). Per això des dels organismes públics es dissenyen diferents actuacions que permeten conèixer quin és l'estat real dels seus diferents contextos socials i territorials.

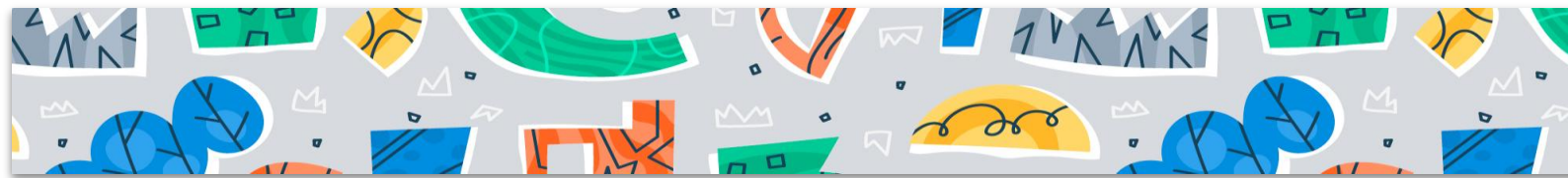
Mutxamel i el seu equip tècnic, amb l'estudi que teniu a les mans, pretén donar llum als reptes que se'ns plantegen com a societat. Encara que hi ha programes marc en l'àmbit nacional, com pot ser el diagnòstic ESTUDES, la seua incidència no arriba a nivell local i per això cal que la unitat de prevenció dissenye els seus propis diagnòstics.

És per això que este document se centra en l'anàlisi de la realitat social de Mutxamel. El propòsit principal és conèixer la situació dels hàbits, les actituds i els coneixements de l'alumnat matriculat en els dos centres educatius del municipi, identificant desafiaments i oportunitats en matèria de conductes addictives. Al mateix temps, es destaquen els recursos i servicis disponibles en el territori. A través d'esta informació, s'establix un marc per a la futura implementació de mesures i accions preventives.

Per al disseny d'accions preventives, s'ha de tindre en compte que el fenomen de les conductes addictives és complex i ha d'entendre's com el “fruit de la interacció conjunta de diferents factors”, per la qual cosa s'han de crear mesures preventives des de l'àmbit personal, familiar i comunitari (Klimenko et al., 2018).

En definitiva, este informe presenta informació detallada sobre la realitat social de salut pública juvenil de Mutxamel amb l'objectiu futur d'assentar les bases per a la planificació i implementació d'accions destinades a la prevenció de conductes

addictives. Este diagnòstic pretén comprendre la realitat actual del municipi i identificar comportaments addictius a partir d'informació primària i secundària.

metodologia

DISENY DE LA INVESTIGACIÓ

Esta enquesta sobre ús de drogues i hàbits saludables en ensenyances secundàries a Mutxamel ha requerit d'una organització i gestió en el procés de recopilació, anàlisi i interpretació de la informació. Per a abordar esta tasca, s'ha necessitat d'una rigorosa base metodològica que proporcione una estructura sòlida que assegure l'estandardització i eficiència en cada etapa del procés. Com afirma Gil (2015), comptar amb una bona metodologia permet aprendre d'errors i repetir èxits per a aconseguir una millora contínua. Al mateix temps, proporciona beneficis com organitzar el temps, optimitzar els recursos, minimitzar riscos, organitzar el treball, etc.

En este context, este disseny metodològic busca proporcionar un enfocament sistemàtic i exhaustiu per a descriure la realitat social de la població de Mutxamel, identificant els factors de risc-protecció i comprenent les dinàmiques que contribuïxen a les conductes addictives.

Abans d'iniciar el procés de recopilació d'informació és fonamental definir el projecte, és a dir, s'han de formular clarament els objectius del diagnòstic, definir l'objecte d'estudi, delimitar el treball de camp, consolidar els principis rectors del projecte, etc. En esta fase és fonamental mantindre una comunicació fluida entre l'equip d'investigació (LIKERT), la UPCCA de Mutxamel, i especialment els dos centres educatius que s'han ofert per a realitzar la mostra (IES L'Allusser i IES Mutxamel).

D'una banda, la revisió de documents i estadístiques oferix una visió contextualitzada del territori (demografia, aspectes socioeconòmics, indicadors de desigualtat...) i dels recursos i programes existents. Mentre que l'enquesta a la població jove (la que se centra este estudi) proporciona informació sobre els patrons de consum, les dinàmiques darrere de les conductes addictives, el coneixement sobre els riscos associats i les experiències prèvies. Este enfocament participatiu

permet conèixer les vivències i percepcions de les persones joves, actors clau per al disseny de qualsevol estratègia preventiva.

FASES DE LA INVESTIGACIÓ

La tècnica de recollida d'informació és la de l'enquesta. L'enquesta permet arreplegar informació de naturalesa quantitativa, s'aconseguixen així inferències representatives de la població real. Amb esta, l'equip tècnic de la Unitat de Prevenció de Conductes Addictives de Mutxamel podrà comptar amb indicadors que aborden la problemàtica de les addiccions en el territori. Per a poder aconseguir

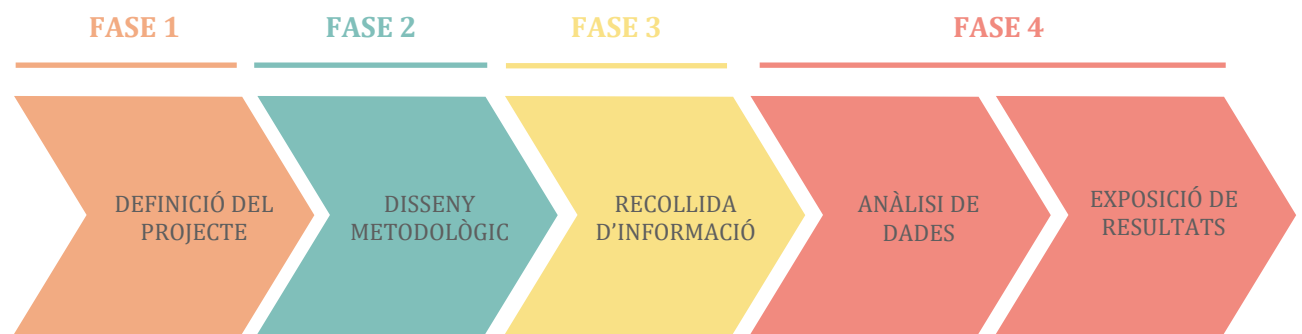
estes conclusions el procés o “fases” de la investigació es plasmen de la manera següent:

Fase 1. Definició del projecte → Establir l'objecte d'estudi i els objectius del projecte.

Fase 2. Disseny metodològic → Creació d'una base metodològica sòlida per a organitzar i gestionar la recopilació, anàlisi i interpretació de la informació.

Fase 3. Recollida d'informació → Combina la recol·lecció de dades de fonts secundàries amb enquestes a la població juvenil del territori.

Fase 4. Anàlisi de dades i exposició dels resultats → Interpretació dels resultats per a identificar patrons, tendències i propostes de millora.

INSTRUMENTS APLICATS

Es creen qüestionaris a implementar per a l'estudi, a fi de mesurar diferents dimensions, actituds i comportaments cap al consum de drogues i intenció de

desenrotllar determinades conductes, conforme als objectius proposats per a cada cicle educatiu.

Els qüestionaris es passen en línia a través de la plataforma SURVEYMONKEY.

OBJECTIUS DE LA INVESTIGACIÓ

OBJECTIU GENERAL:

- Conèixer els hàbits de salut de l'alumnat matriculat en el primer cicle i segon cicle en els IES situats en el municipi.

Per això, els objectius específics que plantegem són:

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Conèixer els consums de substàncies legals que poden derivar en addiccions (alcohol, tabac, vaporejador, cànnabis, begudes energètiques, pornografia i videojocs).
- Conèixer el grau d'informació i coneixement de les diferents substàncies estupefaents i els seus efectes en la societat.
- Conèixer el grau d'interés en la població jove en possibles actuacions en matèria de prevenció

Primer cicle:

El primer cicle està compost per l'alumnat de 1r i 2n d'ESO, per la qual cosa s'inclouen dimensions excloents (consum de videojocs).

Segon cicle:

El segon cicle està compost per l'alumnat de 3r i 4t de l'ESO i Formació Professional Bàsica, per la qual cosa s'inclouen dimensions excloents (consum de pornografia i apostes).

MOSTRA

La mostra adquirida ha donat com a resultat un total de 379 entrevistes, distribuïdes estes de manera proporcional entre els dos centres, per curs i per sexe.

Taula 1. Mostra per centre i curs

	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL	Total
1r ESO	51	42	93
2n ESO	52	43	95
3r ESO	28	19	47
4t ESO	54	25	79
FP Bàsica	30	35	65
Total	215	164	379

Tabla 2. Fitxa tècnica

Àmbit	
Municipi de Mutxamel	
Univers	
Jòvens des de primer de l'ESO fins a Formació Professional Bàsica	
Mostra	
379 entrevistes completades.	
Cooperació social	
Amb la finalitat d'enfortir la convivència comunitària es promouen activitats col·lectives per a incentivar la iniciativa social, l'associacionisme i el voluntariat.	
Lloc de l'entrevista	
IES Mutxamel i IES L'Allusser	
Mètode	
Entrevista estructurada autocomplimentada	
Procediment de mostratge	
Mostratge per conglomerats	
Data de realització	
14 de març de 2025 a 30 d'abril de 2025	
Empresa disseny i anàlisi de dades	
LIKERT. Instituto de Investigación Social Aplicada.	
Objectiu	
Comprendre la prevalença, els factors de risc-protecció, hàbits saludables, percepcions i actituds de les persones jòvens en relació a les conductes addictives	
Blocs temàtics	
- Actitud vers al consum de drogues - Consum tabac, alcohol i cànnabis - Jocs d'atzar - Pornografia - Videojocs - Percepció de coneixement sobre els efectes i riscos de conductes	

Resultats 1r cicle

1.Percepció sobre el consum de drogues: coneixement i risc

En este primer bloc temàtic ens endinsem en com l'alumnat de primer cicle (1r i 2n d'ESO) percep el consum de substàncies, coneixent el seu nivell de coneixement i consciència sobre els riscos associats. En este cas, la influència de l'entorn és un element crucial, ja que les interaccions en l'àmbit familiar i entre grups d'iguals influeixen directament la percepció sobre el consum de drogues (Pérez, 2022).

Per tant, per a conèixer la percepció de les conductes addictives, s'han exposat una sèrie d'afirmacions sobre els comportaments, i les persones joves havien de posicionar-se d'acord o en desacord.

La majoria de les persones joves enquestades (54,39%) estan totalment d'acord que en els centres educatius s'hauria d'ensenyar els perills reals del consum de drogues. A més, la majoria (25,47%) es posiciona en contra que les apostes esportives són una forma d'entreteniment.

Una àmplia majoria no creu que fumar i beure siga divertit (39,37%) i més de la mitat opina que una persona jove mai hauria de provar l'alcohol o el tabac, projectant la idea que l'inici casual pot derivar en possibles addiccions.

Les persones enquestades (43,22%) estan a favor que la policia intervinga amb les persones joves que proven drogues i que les lleis en matèria d'apostes haurien de ser més estrictes (30,88%).

Remarquem que en la majoria de les afirmacions, un grup considerable de persones se situa en la categoria "Ni d'acord ni en desacord". Això podria deure's a la falta d'una opinió formada, l'absència de coneixement sobre els efectes de les drogues o la reticència a expressar la seua opinió real. En este punt, cal destacar la gran confusió de les persones joves davant l'afirmació "L'ús de drogues és un dels grans problemes en el meu municipi", ja que la majoria dels individus enquestats (32,89%) se subscriu a esta categoria.

Taula 3. Grau d'acord afirmacions sobre addiccions

	Als centres educatius s'haurien d'ensenyar els perills reals del consum de drogues	Les apostes esportives són una forma d'entreteniment	La policia no hauria d'intervindre amb els joves que consumixen alcohol	Hi ha moltes coses més arriscades que començar a fumar
Totalment en desacord	7,94 %	15,02 %	43,22 %	8,19 %
En desacord	1,75 %	25,47 %	26,98 %	7,02 %
Ni d'acord ni en desacord	8,19 %	30,39 %	11,70 %	23,98 %
D'acord	27,73 %	13,34 %	11,11 %	37,16 %
Totalment d'acord	54,39 %	15,79 %	7,00 %	23,65 %

	Les lleis en matèria d'apostes haurien de ser més estrictes	Fumar i beure és divertit	Qui comença a fumar i beure acaba lamentant-ho	L'ús de drogues és un dels grans problemes en el meu municipi	Una persona jove mai hauria de fumar i beure
Totalment en desacord	8,24 %	39,77 %	7,02 %	10,00 %	9,94 %
En desacord	9,41 %	24,06 %	5,22 %	14,12 %	3,51 %
Ni d'acord ni en desacord	25,29 %	23,32 %	20,14 %	32,89 %	14,04 %
D'acord	26,18 %	7,60 %	28,61 %	24,59 %	22,80 %
Totalment d'acord	30,88 %	5,26 %	39,01 %	18,41 %	49,71 %

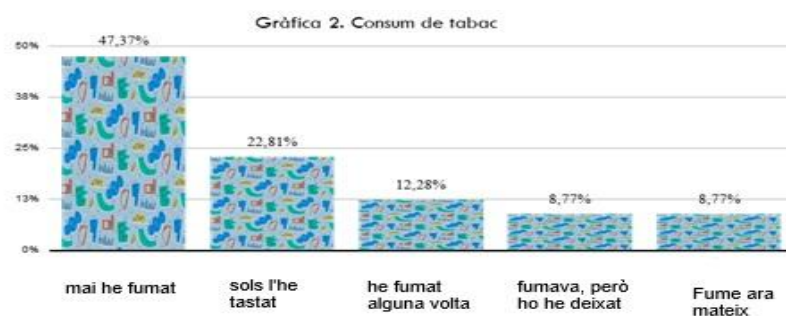
2. Hàbits i patrons de consum de drogues

En este segon bloc es vol conèixer els hàbits i patrons de consum de les persones joves de Mutxamel. Per a això, s'aborda el consum de substàncies com el tabac i vaporejador, cànnabis, alcohol i les begudes energètiques; també es té en compte la freqüència i es fa una diferenciació per gènere, per a comprovar si hi ha una relació significativa en estos patrons de consum.

Tabac o vaporejador

Segons l'Associació Espanyola Contra el Càncer (2022), un dels desafiaments actuals en matèria de salut consistix a previndre l'inici de nous fumadors, especialment entre els adolescents i les persones joves. Este enfocament és crucial per a previndre totes les malalties associades al tabac, com les malalties cardiovasculars i respiratòries, i la diversitat de tipus de càncer.

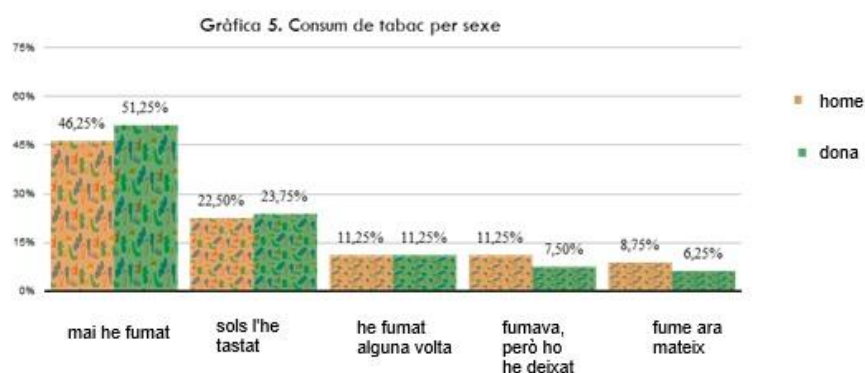
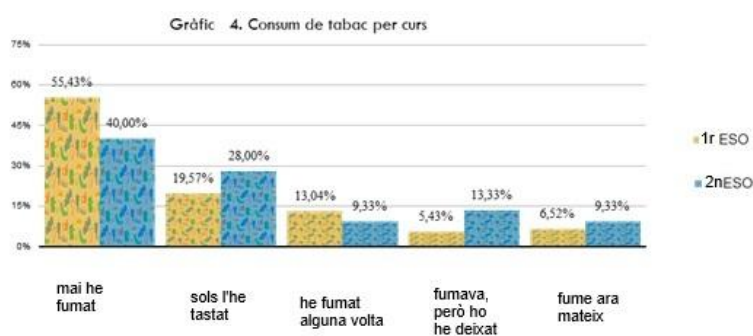
Així mateix, una nova tendència que s'ha disparat en els últims anys, especialment entre els adolescents, és el vaporeig (Martinelli, 2023). Este fenomen es presenta

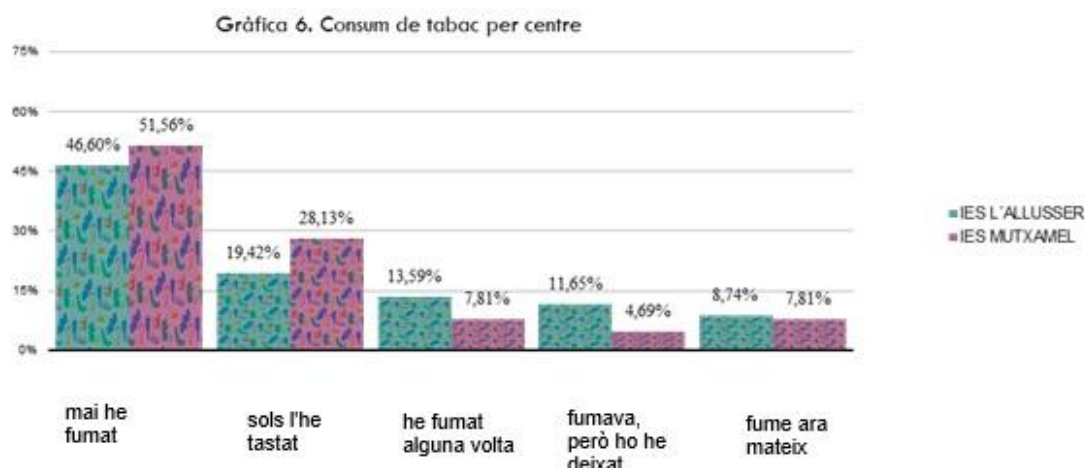

com una alternativa al consum tradicional de tabac; varietat de sabors, dissenys atractius, incertesa davant els seus riscos, etc.

Segons l'Enquesta Sobre Ús de Drogues en Ensenyances Secundàries a Espanya (2023), “el tabac és la segona substància psicoactiva amb major prevalença de consum entre alumnes de 14 a 18 anys. El 33,4% dels estudiants indica que ha fumat tabac alguna volta en la vida”. Malgrat estes dades, des de l'any 2006 es manté la tendència a la baixa, la qual cosa suggerix que les persones joves consumixen menys tabac que generacions anteriors.

Posant el focus en **l'alumnat del primer cycle**, un 47,37% indica que mai ha fumat tabac i un 22,81% respon que ha tastat esta substància en alguna ocasió, encara que no ha mantingut un hàbit continu. Un 12,28% admet haver fumat alguna volta en la vida, però no de manera regular, i un 8,77% manifesta que fumava però ho ha deixat. Únicament un 8,77% de les persones enquestades afirma fumar en l'actualitat.

Quant a la freqüència de consum de les persones fumadores, es pot observar que la majoria de les persones enquestades (25,41%) assenyala fumar diàriament. Mentre que un 54,29% indica que fuma alguna vegada a la setmana però no diàriament.

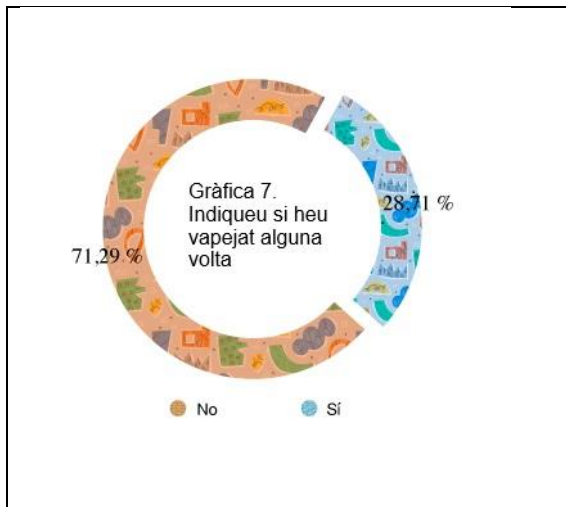
En desglossar les dades generals per gènere, es poden observar les següents diferències. En primer lloc, el percentatge de dones (51,25%) que no ha fumat, és major que els d'hòmens (46,25%). Per un altre costat, les dones tenen un percentatge major en les categories d'haver-lo tastat i fumar en l'actualitat.

Per curs es mostren dades coherents perquè a major edat, major probabilitat de començar amb el consum de tabac. Una dada que sí que sembla significativa és que mentre que l'alumnat del 1r cicle de l'IES Mutxamel, el 51,56%, indica no haver-hi fumat mai; el percentatge de l'alumnat de l'IES L'Allusser és un 46,60%.

Taula 4. Edat inici consum tabac

	Mitjana general	Per gènere		Per IES	
		Home	Dona	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL
A quina edat vas fumar per primera volta	11,83	11,81	11,75	11,83	11,70

Les edats d'inici al consum de tabac s'acosten als 12 anys d'edat. No es distingixen significativament diferències per gènere o centre educatiu.

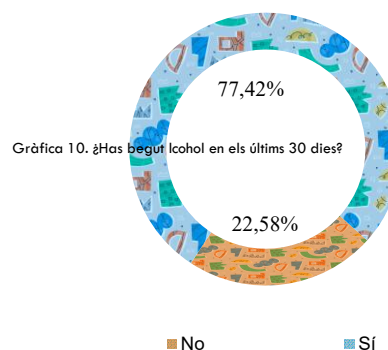
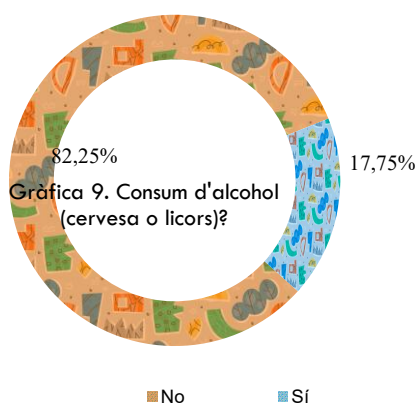
Una pregunta rellevant a part del consum de tabac ha sigut la del consum de vaporejador. A Mutxamel, entre l'alumnat de 1r i 2n d'ESO, un 28,71% afirma vapejar amb regularitat, en concret, un 36% afirma que ho ha fet en els últims 30 dies.

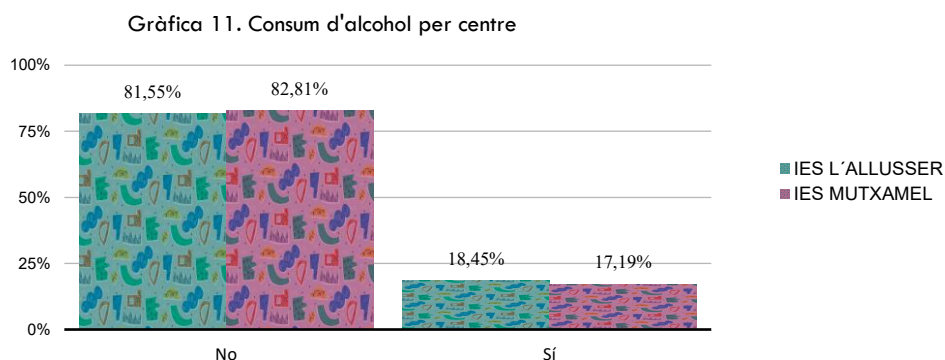
Alcohol

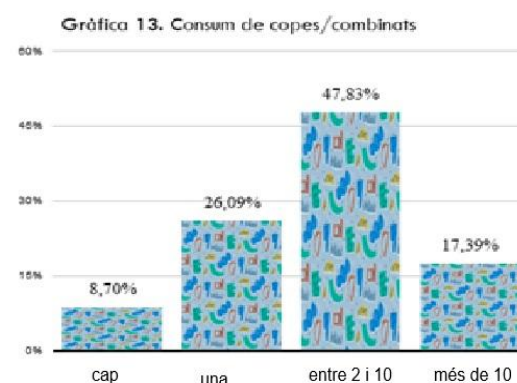
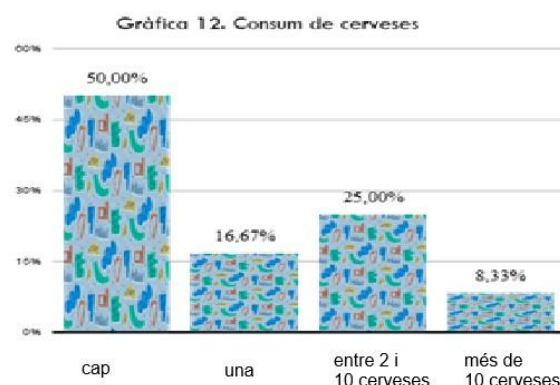
L'impacte de l'alcohol en la vida de les persones joves és un tema de gran rellevància i preocupació en la societat actual. El Ministeri de Sanitat exposa que a Espanya hi ha un percentatge elevat de persones joves que beuen alcohol des d'edats molt primerenques. Este consum té efectes perjudicials per a la salut física, psíquica i social dels individus, ja que encara es troben en etapa de desenrotllament, la qual cosa augmenta la seua probabilitat de ser dependent de l'alcohol en l'edat adulta. La normalització d'este comportament ha generat un problema generalitzat que demanda una atenció acurada.

Les dades en l'àmbit nacional (ESTUDES 2023) exposen que el “alcohol és la substància psicoactiva més consumida pels estudiants d'entre 14 i 18 anys. El 75,9% reconeix haver consumit begudes alcohòliques en alguna ocasió en la seua vida i la majoria ha pres alcohol en els últims 12 mesos”. Dada que contrasta amb el nostre territori d'estudi, en la pregunta sobre el consum d'alcohol revela que el 54,93% de les persones enquestades admeten beure alcohol, mentres que el 45,07% respon negativament. Per tant, més de la mitat de la mostra consumix alcohol i el 88,48% de les persones joves enquestades afirma haver-se emborratxat alguna vegada.

A Mutxamel, en estes edats, un 17,75% afirma consumir alcohol, ja siguen cerveses, licors o begudes combinades. Este consum es contrasta amb una pregunta als qui consumixen alcohol, si ho han fet en els últims 30 dies, i confirmen haver-ho fet un 77'42%. Per centre educatiu no es perceben diferències significatives.

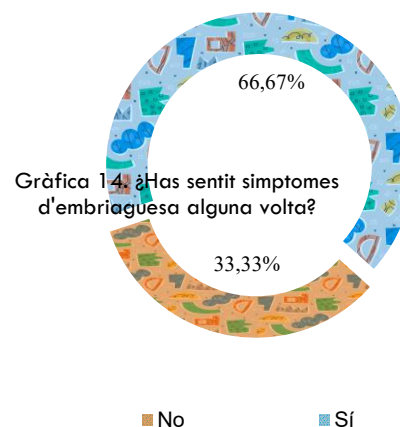
Els resultats sí que suggerixen variacions significatives en els hàbits de consum segons el gènere, amb una major prevalença de consum entre les persones de gènere no binari i les dones; i segons l'edat, ja que augmenta la probabilitat de consumir alcohol amb l'edat. Esta anàlisi és fonamental per a desplegar-hi estratègies efectives.

Taula 5. Edat inici consum alcohol

	Mitjana general	Per gènere		Per IES	
		Home	Dona	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL
A quina edat vas tastar alcohol per primera volta	11,83	11,81	11,75	11,83	11,70

En desglossar les dades per gènere, s'observa una diferència en els patrons de consum. Les dones retarden l'inici de consum (11,75 anys) respecte als hòmens.

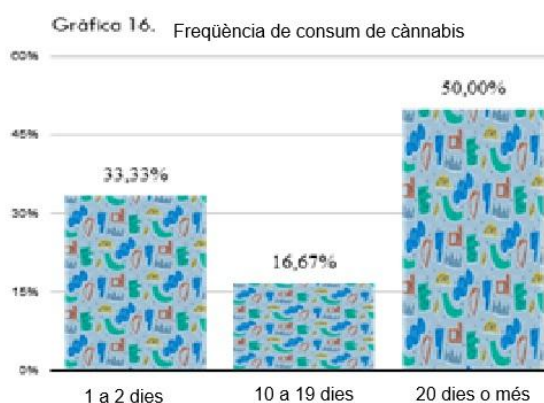
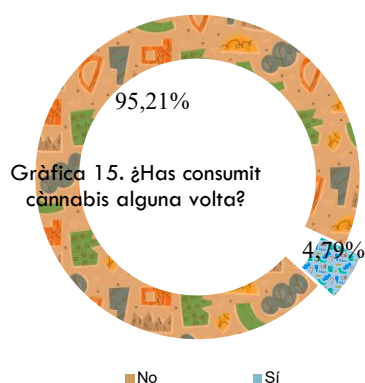
A Mutxamel, entre les persones que han experimentat l'embriaguesa alguna vegada, s'observa que un 66,7% són estudiants del primer cicle, la qual cosa indica una prevalença significativa en este grup. En contrast, **només un 33,33% dels qui han declarat**

haver sentit símptomes d'embriaguesa alguna vegada són dones, la qual cosa posa de manifest una diferència notable en funció del cicle educatiu i del gènere. Estes dades reflectixen una major incidència del consum d'alcohol en etapes educatives primerenques, especialment entre els hòmens.

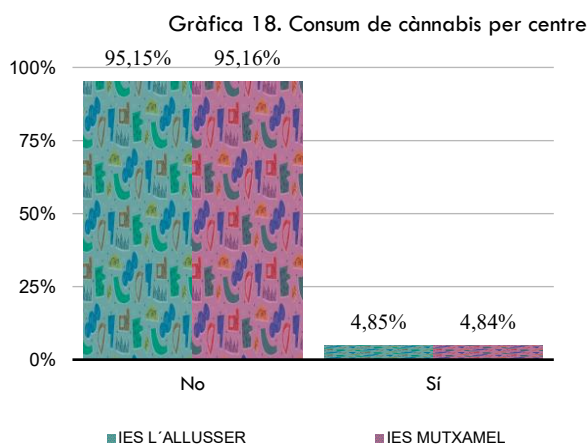
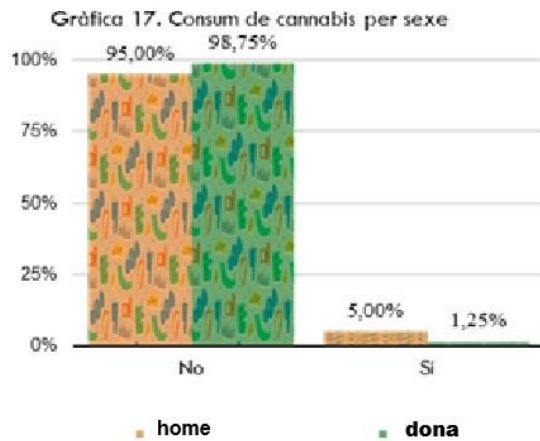
Cànnabis

Abans d'exposar els resultats obtinguts en relació al consum de cànnabis, és fonamental entendre que el seu consum en edats primerenques pot tindre conseqüències perjudicials per a la salut de les persones adolescents i jóvens. S'han documentat alteracions en l'aprenentatge i la memòria a curt i llarg termini (Sánchez-Monge, 2020). Al mateix temps, el consum de marihuana es relaciona amb una major probabilitat de patir depressió, ansietat social, pensaments suïcides, malalties mentals, etc. (CDC, 2021).

Pel que fa al seu consum nacional (ESTUDES 2023), en 2023, un 26,9% de les persones jóvens entre 14 i 18 anys va consumir cànnabis en algun moment de la seua vida. La incidència de consum ha experimentat variacions des de l'any 1994, experimentant descensos notables a partir de l'any 2004 i registrant en el 2023 el seu valor més baix des de 1998.

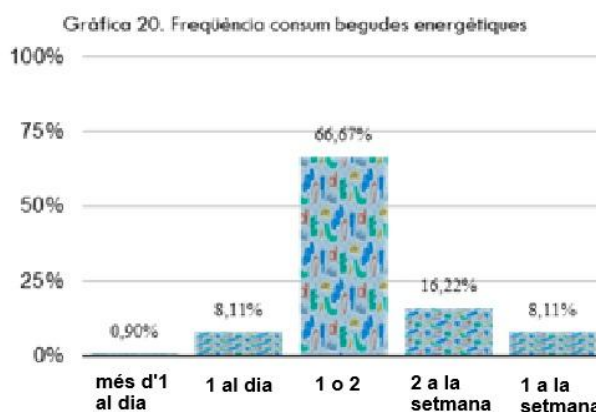
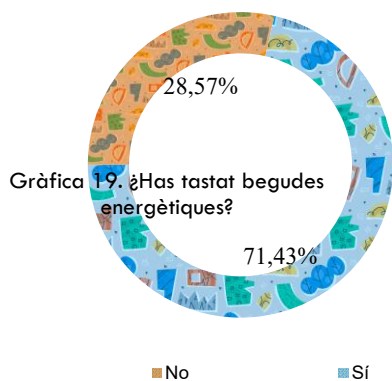
A Mutxamel presenta valors distints a causa de l'edat, un 4,79% de les persones enquestades afirma haver consumit alguna vegada; mentres que el 95,21% afirma no haver-ho fet mai. En esta ocasió, es troben diferències per sexe, on els hòmens amb un 5% afirmen que sí que n'han consumit respecte a les dones (1,25%). Quant a centres educatius no es detecten diferències significatives.

Begudes energètiques

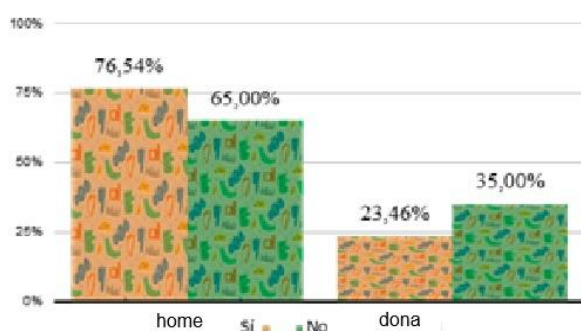
Les begudes energètiques estan guanyant popularitat en la societat, especialment entre les persones adolescents i joves. De fet, es registra que el 47,7% dels alumnes espanyols de 14 a 18 anys han pres begudes d'este tipus en els últims 30 dies (ESTUDES 2023). Encara que a priori semblen inofensives, esta tendència comporta riscos significatius, ja que afecten directament el sistema nerviós i cardiovascular (Narbona, 2023).

Segons els resultats obtinguts de l'enquesta a les persones joves de Mutxamel, un 71,43% de la mostra afirma haver consumit begudes energètiques alguna volta. Per a ser més precisos, les persones entrevistades exposen que consumixen una o dos begudes ensucrades d'este tipus a la setmana.

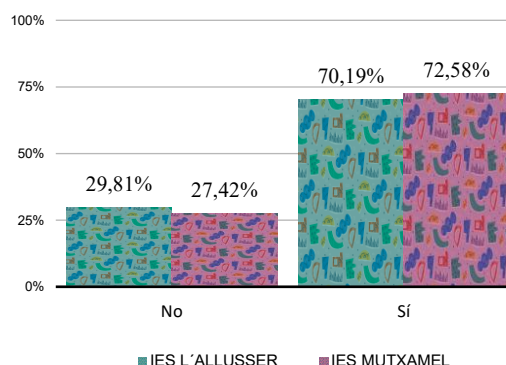

L'edat mitjana d'iniciació al consum de begudes energètiques són els 12,7 anys. Quant al sexe destaquen diferències entre hòmens i dones, ells són els qui en proporció més consumixen begudes energètiques (76,54% respecte al 65%). Per centres és l'IES Mutxamel on més begudes d'este tipus es consumixen.

Gràfica 21. Consum begudes energètiques per sexe

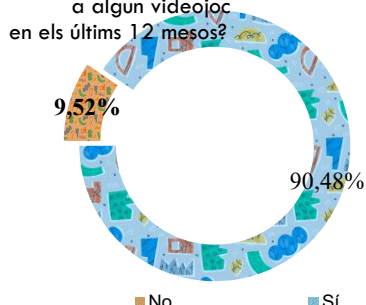
Gràfica 22. Consum begudes energètiques per centre

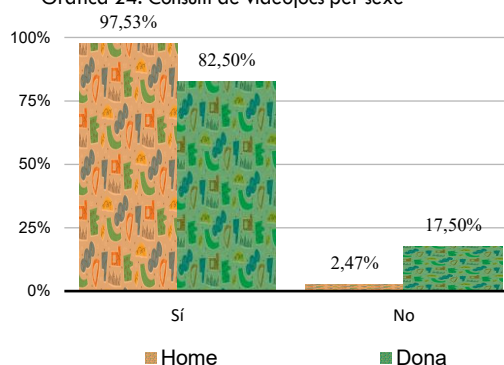
Videojocs

En este tercer bloc es vol ampliar l'enfocament més enllà de les substàncies, explorant i coneixent els comportaments de riscos addictius. En este punt, és important reconèixer l'existència de les addiccions comportamentals, enteses com aquelles “addiccions no químiques que suposen una dependència a una conducta”. Algunes d'elles són: addicció al joc, a les compres o a les noves tecnologies (García, 2020). El principal problema de les addiccions comportamentals és que “són més acceptades per la societat i passen més inadvertides que les addiccions a

Gràfica 23 ¿Has jugat a algun videojoc en els últims 12 mesos?

Gràfica 24. Consum de videojocs per sexe

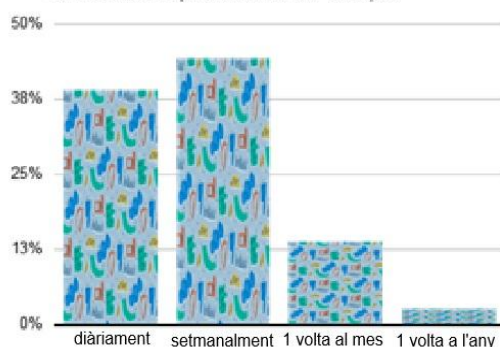
substàncies” (Roa, 2019).

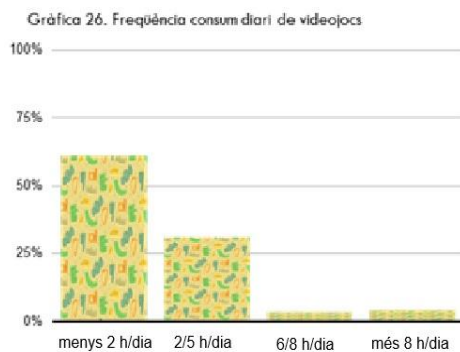
L'enquesta revela que el 90,48% de la mostra juguen de forma habitual a videojocs i com s'aprecia en la gràfica 24 s'accentua l'hàbit quan ho fa els hòmens (97,53%) respecte a les dones (82,50%).

Pel que fa a la freqüència d'ús de videojocs, un 39% indica que ho fa diàriament, i un 14% només ho fa una vegada al mes. Quan a estos es pregunta quant ús diari fa a videojocs un 61,27% ho fa menys de dos hores diàries.

Estes dades concorden amb altres estudis que mostren un augment d'hores dedicades al telèfon mòbil i als videojocs que es fan en ell.

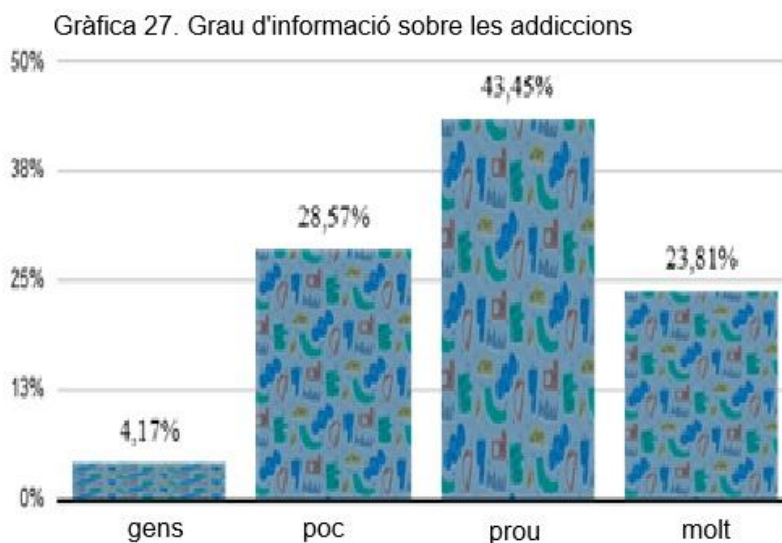
Gràfica 25. Freqüència consum de videojocs

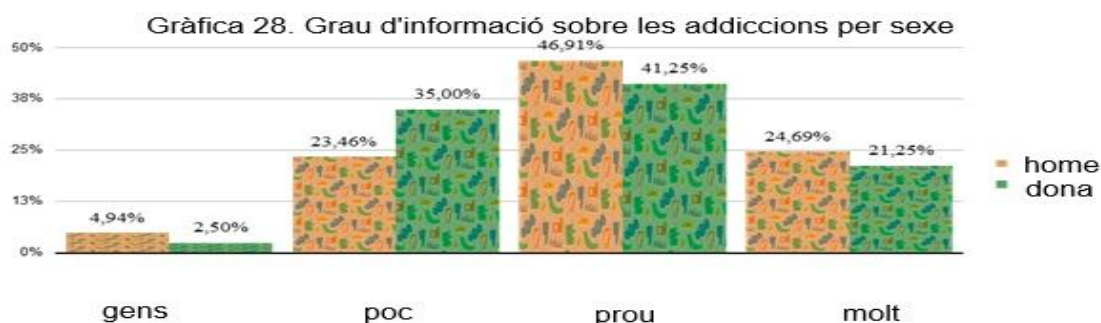

3. Informació sobre els riscos i activitats preventives

En este bloc es vol conèixer la percepció que tenen les persones joves sobre el seu propi coneixement sobre les conductes addictives i, al mateix temps, identificar els mitjans que consideren més idonis per a rebre informació sobre este tema. A través d'esta informació s'aconsegueix comprendre com les persones joves es perceben a si mateixes de preparades en este àmbit i quines són les seues preferències en termes de fonts d'informació.

La majoria de les persones joves enquestades consideren que estan prou informades (43,45%) sobre les conseqüències de consumir drogues; un 23,81% expressa que està molt informat; amb valors similars, un 28,57% assenyala que estan poc informades; i només un xicotet percentatge indica no estar informat (4,17%). En general, estos resultats suggerixen que la gran part de la joventut es percep a si mateixa com a informada sobre els riscos, els efectes i les conseqüències del consum de drogues.

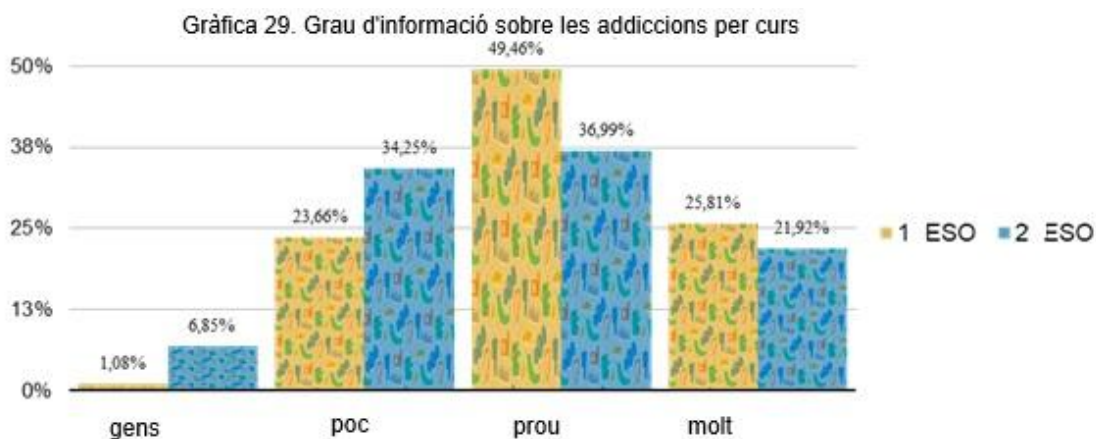

En analitzar les respostes per gènere s'observen algunes diferents. En primer lloc, en el cas dels homes i les dones, la categoria predominant en les dos és que se senten prou informats sobre les conseqüències del consum de drogues; amb un 47% i un 41,25% respectivament. No obstant això, hi ha una diferència notable en la percepció de sentir-se molt informat/ada, sent més alta en els homes (24,7%) que en les dones (21,25%). Per tant, un percentatge més elevat de dones (35%) se senten poc informades respecte als homes (23,5%).

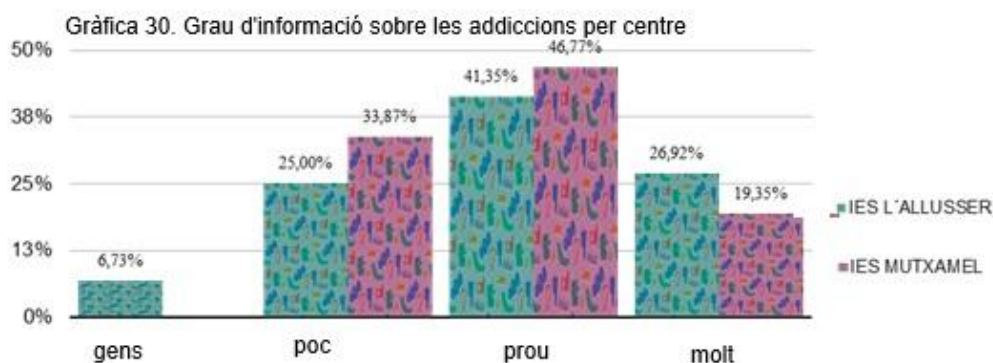
Estos resultats reflectixen que hi ha variacions significatives en la percepció d'estar informat/ada segons el gènere, els homes es consideren més informats que les dones.

En este context, també s'ha considerat important analitzar el grau d'informació segons el curs i el centre educatiu al qual pertanyen. D'una banda, fent referència al curs dels individus s'observa el següent:

Observem que en primer de l'ESO els individus se senten majoritàriament “prou informats” (49,46%), i en segon de l'ESO la distribució entre les quatre opcions oferides es dispersen de manera equitativa.

Per centres educatius s'observa que el 6,73% de l'alumnat de l'IES L'Allusser manifesta que està gens informat sobre addiccions; i, en termes generals, l'IES Mutxamel es percep millor informat en este aspecte.

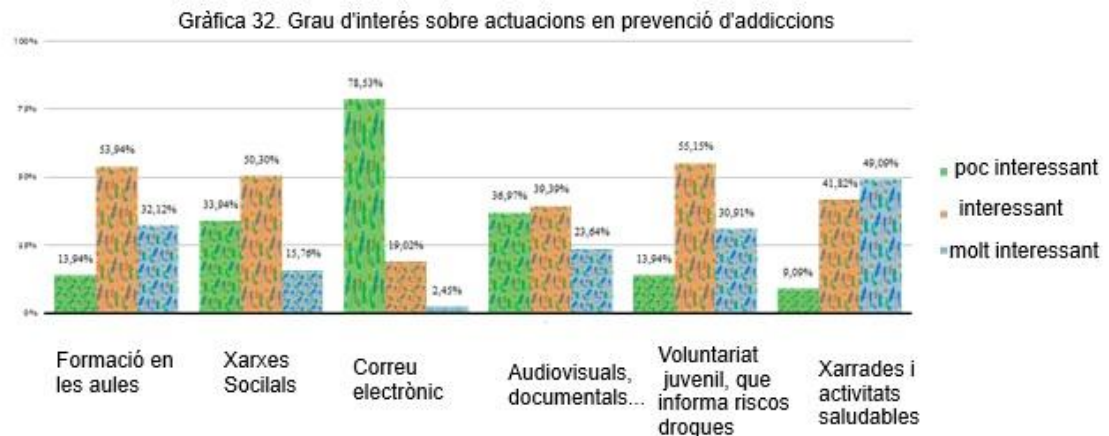
En definitiva, els resultats reflectixen un progrés en la percepció del coneixement sobre les conseqüències del consum de drogues a mesura que avancen en la seua educació. Esta progressió al llarg dels cursos pot deure's a diversos factors com major accés a la informació, exposició a programes educatius i de prevenció, augment de maduresa, entre d'altres.

A més, un 62,98% de les persones enquestades destaca que els mitjans pels quals s'informen majoritàriament és l'àmbit educatiu, el 55,8% el reben a través dels seus familiars i el 32% mitjançant tallers municipals.

La gràfica 32 mostra el grau d'interés dels joves sobre diverses actuacions en la prevenció d'addiccions. S'observa que l'opció amb major percentatge de desinterés, "Poc interessant", quan els pregunten com els agradaria que es comunicaren amb ells, és la comunicació a través de correu electrònic (78,53 %), el que suggereix que este mitjà no és eficaç per a captar l'atenció juvenil. En contrast, les xarrades i activitats saludables i programes de formació sobre drogues a les aules destaquen com les més valorades, especialment pels percentatges alts dels qui les consideren "Molt interessants" (49,09% i 32,12%, respectivament). A més, les xarxes socials i el contingut audiovisual mantenen un equilibri entre els qui les consideren "Interessants" i "Molt interessants", la qual cosa indica el seu potencial com a ferramentes preventives si s'usen adequadament. Finalment, el voluntariat

juvenil també mostra un interès moderat, la qual cosa podria aprofitar-se per a fomentar el lideratge i la participació activa. En general, la gràfica revela que les estratègies més dinàmiques, participatives i visuals tendeixen a generar major interès entre els joves.

4. Preferències d'oci entre la població jove

En este últim bloc es vol conèixer les opcions d'oci preferides entre la població jove. Com afirma el Servei PAD (2019), l'oci exercix un paper crucial en l'equilibri i el benestar personal, sobretot en el desenrotllament de menors, adolescents i joves. No obstant això, no tot tipus d'oci és beneficiós, la realització d'unes certes activitats de risc en el temps lliure també pot tindre efectes negatius en els individus (Segrelles, 2021). Per tant, ha de buscar-se un oci que fomenti el desenvolupament físic, emocional, cognitiu i social a través d'activitats que promoguen la resolució de conflictes, la socialització, l'autoconeixement i l'autoestima, entre altres. Dins d'este context, se subratlla la necessitat d'oferir espais i opcions d'oci planificades saludables a la població.

Amb valors més baixos, destaca “practicar esport o exercici físic” (77,35%), “jugar a videojocs” (55,8%) o “veure vídeos en directe” (48,62%). L'opció “uns altres” (12,7%) registra opcions com a activitats artístiques.

En resum, les opcions preferides per la població jove se centren en la pràctica esportiva, la socialització amb els seus iguals i l'ús de les noves tecnologies. Esta informació permet conèixer la realitat existent en el territori i facilita la planificació de programes d'oci que promoguen un desenrotllament saludable en la població jove.

Gràfica 33. Hàbits d'oci

resultats 2n cicle

1. Percepció sobre el consum de drogues: coneixement i risc

En este primer bloc del grup de 2n cicle, 3r d'ESO, 4t d'ESO i Formació Professional Bàsica, s'inclou un apartat on ens endinsem en com la població jove percep el consum de substàncies, coneixent el seu nivell de coneixement i consciència sobre els riscos associats. En este cas, la influència de l'entorn és un element crucial, ja que les interaccions en l'àmbit familiar i entre grups d'iguals influencien directament la percepció sobre el consum de drogues (Pérez, 2022).

Per tant, per a conèixer la percepció de les conductes addictives, s'han exposat una sèrie d'afirmacions sobre el consum i els comportaments addictius, i les persones joves havien de posicionar-se d'acord o en desacord.

La taula mostra el grau d'acord dels joves enfront de diverses afirmacions sobre les drogues i la legislació relacionada. Destaca que una majoria significativa (67.87%) està d'acord o totalment d'acord que “una persona jove mai hauria de provar les drogues”, la qual cosa reflecteix una actitud majoritàriament preventiva.

A més, un ampli percentatge (69.51%) està en desacord o totalment en desacord que “consumir drogues és divertit”, indicant una percepció negativa del consum recreatiu. No obstant això, hi ha un 37.27% que es manté neutral davant l'afirmació que "hi ha moltes coses més arriscades que provar les drogues", la qual cosa podria reflectir una certa normalització o minimització del risc.

D'altra banda, més de la mitat (55.28%) coincideix que “qui prova les drogues acaba lamentant-ho”, la qual cosa suggerix consciència sobre les possibles conseqüències negatives. Finalment, una majoria (65.84%) està a favor que les lleis sobre drogues il·legals haurien de ser més estrictes, reflectint una postura majoritàriament conservadora sobre el tema. En conjunt, la taula evidencia una tendència general cap a la desaprovació del consum de drogues i el suport a mesures preventives i legislatives més severes.

Taula 6. Grau d'acord afirmacions sobre addiccions

	Una persona jove mai hauria de tastar les drogues	Consumir drogues es divertit	Hi ha moltes coses més arriscades que tastar les drogues	Qui tasta les drogues acaba lamentant-ho	Les lleis en matèria de drogues il·legals haurien de ser més estrictes
Totalment en desacord	4,85 %	51,22 %	6,83 %	4,97 %	4,97 %
En desacord	6,06 %	18,29 %	4,97 %	8,07 %	6,21 %
Ni d'acord ni en desacord	21,21 %	22,56 %	37,27 %	31,68 %	22,98 %
D'acord	22,42 %	6,71 %	26,09 %	28,57 %	27,95 %
Totalment d'acord	45,45 %	1,22 %	24,84 %	26,71 %	37,89 %

Taula 7. Grau d'acord afirmacions sobre addiccions

	L'ús de drogues és un dels grans problemes en el meu municipi	En els centres educatius s'hauria d'ensenyar els perills reals del consum de drogues	La policia no hauria d'intervindre amb joves que tasten drogues	Tastar les drogues es perdre el control de la teua vida	Les apostes esportives són una forma d'entreteniment
Totalment en desacord	10,83 %	3,07 %	42,59 %	12,10 %	12,66 %
En desacord	22,93 %	0,61 %	32,10 %	20,38 %	13,92 %
Ni d'acord ni en desacord	45,22 %	13,50 %	13,58 %	26,11 %	40,51 %
D'acord	14,01 %	35,58 %	7,41 %	18,47 %	19,62 %
Totalment d'acord	7,01 %	47,24 %	4,32 %	22,93 %	13,29 %

Taula 8. Coneixement sobre estupefaents

	Heroïna	Marihuana	LSD	Crack	Anfetamines	Cocaïna	Èxtasi	Cloretil	Sedants i somnífers	Tranquil·lizants
Mai n'he sentit parlar	2,47 %		54,66 %	36,20 %	20,86 %	0,63 %	17,90 %	77,02 %	17,79 %	6,79 %
N'he sentit parlar poc	43,83 %	15,34 %	25,47 %	36,20 %	50,31 %	18,13 %	37,04 %	12,42 %	31,29 %	30,25 %
En sé alguna cosa	35,19 %	37,42 %	9,32 %	15,34 %	17,18 %	44,38 %	20,99 %	4,35 %	25,15 %	34,57 %
En conec la majoria dels efectes	18,52 %	47,24 %	10,56 %	12,27 %	11,66 %	36,88 %	24,07 %	6,21 %	25,77 %	28,40 %

Les taules 7 i 8 ofereixen una visió complementària sobre les percepcions i coneixements dels joves respecte a les addiccions. En la Taula 7, s'observa un fort consens (més del 80% entre “D'acord” i “Totalment d'acord”) sobre la necessitat d'educar en els centres sobre els perills del consum de drogues, la qual cosa suggereix una clara demanda de prevenció des de l'àmbit educatiu. En contrast, hi ha una alta proporció (42.59%) que està totalment en desacord que la policia no intervinga amb els joves que consumixen drogues, la qual cosa indica que molts consideren necessària la intervenció institucional. Sobre l'impacte del consum, un 41.84% (entre “D'acord” i “Totalment d'acord”) creu que tastar drogues és perdre el control de la teua vida, encara que un 26.11% es manté neutral, la qual cosa podria reflectir incertesa o falta d'informació clara sobre les conseqüències.

Quant a la Taula 8, s'evidencia un coneixement desigual de les substàncies. Les drogues més reconegudes pels seus efectes són marihuana (47,24%), cocaïna (36,88%) i heroïna (18,52%), mentre que substàncies com *cloretilo*, LSD i amfetamines tenen alts nivells de desconeixement, especialment el *cloretilo* (77,02% mai ho ha sentit esmentar). Això reflecteix que la percepció de risc pot estar vinculada al grau d'exposició mediàtica o educativa. En general, es conclou que hi ha

una necessitat clara de reforçar l'educació preventiva i la informació sobre drogues, especialment sobre substàncies menys conegudes que podrien ser igualment perilloses però subestimades per falta de coneixement.

Taula 9. Coneixement estupefaents. IES L'Allusser

	Heroïna	Marihuana	LSD	Crack	Anfetamines	Cocaïna	Èxtasi	Cloretilo	Sedants i somniafers	Tranquil·lit- zants
Conec la majoria dels seus efectes	22,22 %	50,00 %	10,11 %	14,44 %	11,11 %	36,67 %	24,44 %	6,74 %	30,00 %	33,33 %
N'he sentit parlar, però poc	37,78 %	13,33 %	24,72 %	38,89 %	48,89 %	16,67 %	28,89 %	10,11 %	26,67 %	25,56 %
No n'he sentit mai	2,22 %		53,93 %	28,89 %	20,00 %		21,11 %	76,40 %	21,11 %	10,00 %
En sé alguna cosa	37,78 %	36,67 %	11,24 %	17,78 %	20,00 %	46,67 %	25,56 %	6,74 %	22,22 %	31,11 %

Taula 10. Coneixement estupefaents. IES Mutxamel

	Heroïna	Marihuana	LSD	Crack	Amfetamines	Cocaïna	Èxtasi	Cloretil	Sedants i somniafers	Tranquil·lit- zants
Conec la majoria dels seus efectes	13,24 %	43,48 %	10,29 %	8,70 %	11,59 %	36,76 %	23,53 %	4,35 %	18,84 %	21,74 %
N'he sentit parlar, però poc	51,47 %	18,84 %	27,94 %	33,33 %	52,17 %	19,12 %	47,06 %	15,94 %	37,68 %	36,23 %
No n'he sentit mai	2,94 %		55,88 %	46,38 %	23,19 %	1,47 %	14,71 %	78,26 %	14,49 %	2,90 %
En sé alguna cosa	32,35 %	37,68 %	5,88 %	11,59 %	13,04 %	42,65 %	14,71 %	1,45 %	28,99 %	39,13 %

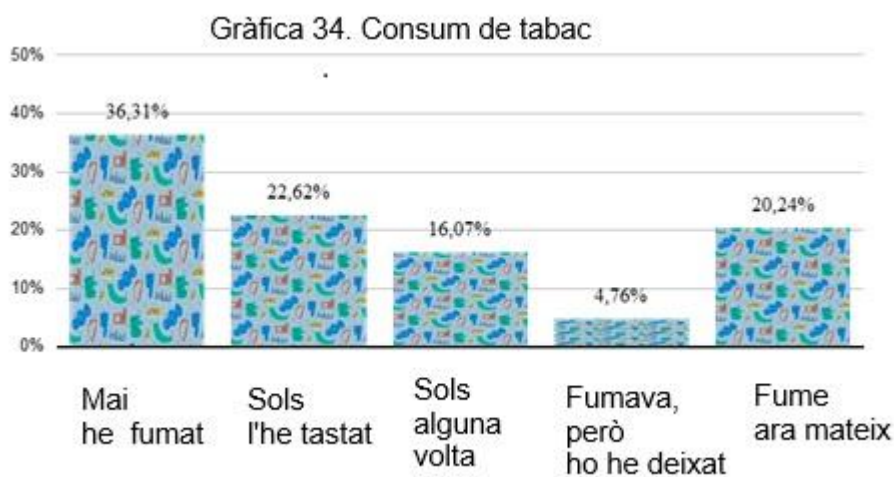
2. Hàbits i patrons de consum de drogues

En este segon bloc es vol conèixer els hàbits i patrons de consum de les persones joves de Mutxamel. Per a això, s'aborda el consum de substàncies com el tabac i vapejador, cànnabis, alcohol i les begudes energètiques, destacant la freqüència i realitzant una diferenciació per gènere, per a comprovar si hi ha una relació significativa en estos patrons de consum.

Tabac o vaporajador

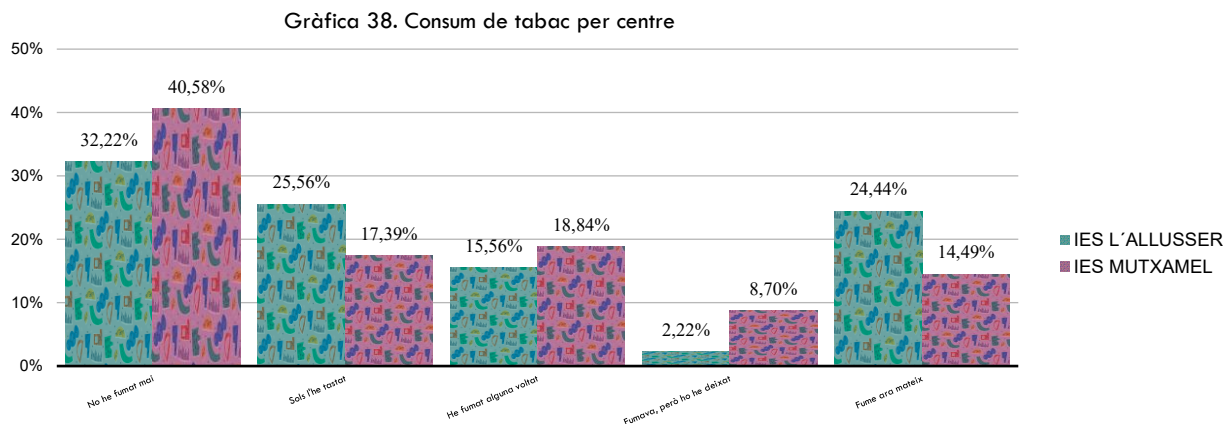
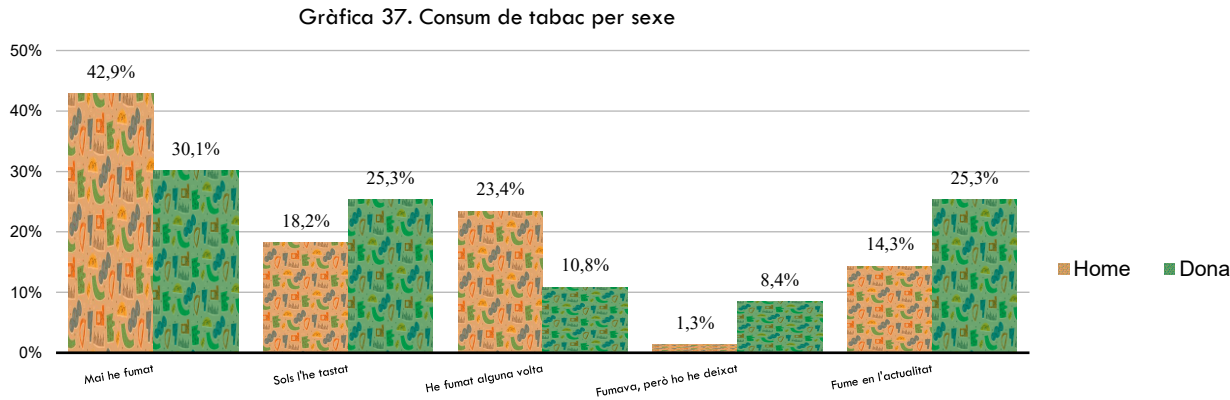
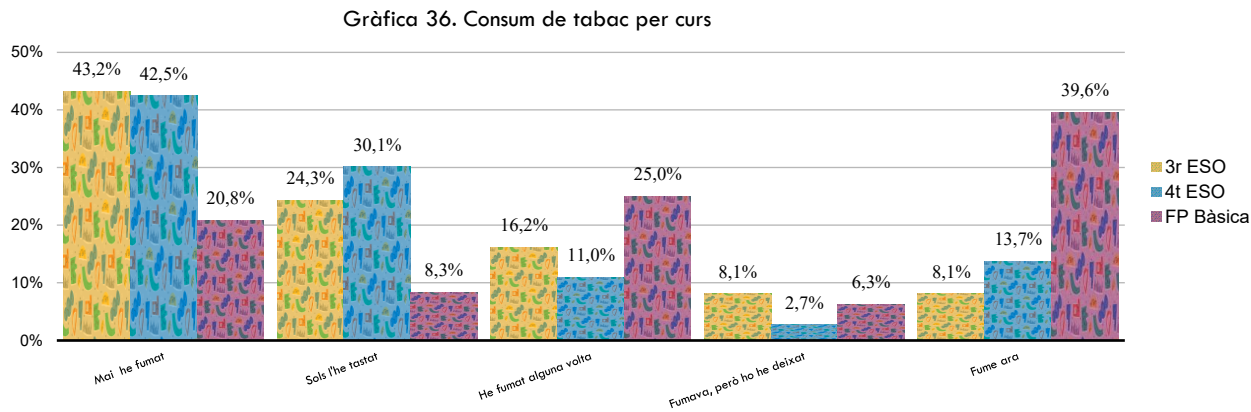
Segons l'Associació Espanyola Contra el Càncer (2022), un dels desafiaments actuals en matèria de salut consisteix a previndre l'inici de nous fumadors, especialment entre els adolescents i les persones joves. Este enfocament és crucial per a previndre totes les malalties associades al tabac com les malalties cardiovasculars, les malalties respiratòries i la diversitat de tipus de càncer.

Així mateix, una nova tendència que s'ha disparat en els últims anys, especialment entre els adolescents, és la de vaporejar (Martinelli, 2023). Este fenomen es presenta com una alternativa al consum tradicional de tabac, incentivat per la varietat de sabors, els dissenys atractius, la incertesa davant dels seus riscos, etc.

Segons la gràfica 34, entre l'alumnat de segon cicle es destaca que el 36,3% mai ha fumat, i que el 20,24% fuma actualment. D'este 20%, el 50% fuma diàriament i un

21% fuma menys d'una vegada a la setmana. Per curs destaca que l'alumnat d'FPB (Formació Professional Bàsica) un 39,6% indica que fuma actualment, i destaca sobre la resta. S'observa, com és natural, que a mesura que avancen de curs s'assolixen consums continuats de tabac.

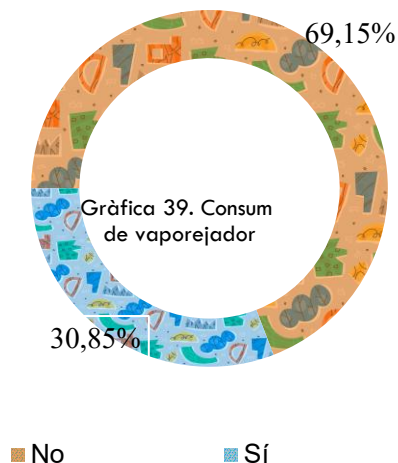
Taula 11. Edat inici consum tabac

	Mitjana general 	Per gènere		Per IES	
		Home	Dona	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL
A quina edat vas tastar el tabac per primera volta?	13,42	13,74	13,47	13,43	13,76

Per sexe destaca una diferència entre dones i hòmens, un 25,3% de dones indica que ho fa actualment, mentre que un 42,9% d'hòmens afirmen que mai han fumats. Un hàbit, per tant, que està bastant feminitzat.

Per centres educatius, l'IES L'Allusser destaca sobre l'IES Mutxamel, en què un 24,44% del seu alumnat afirma fumar en l'actualitat front a un 14,49% de l'IES Mutxamel.

Per edats de consum, la mitjana d'inici de consum de tabac és de 13,42 anys, que és equivalent tant per sexe com per centre.

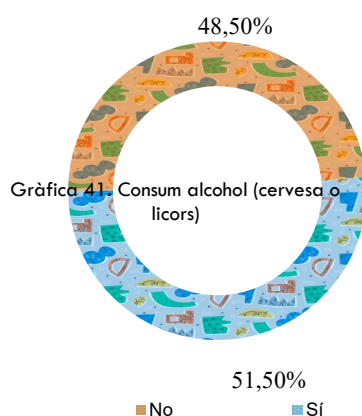
Les gràfiques 39 i 40 mostren el consum de vaporejador, en el segon cicle, un 30,85% afirma consumir-ne actualment, d'estos un 41% confirma fer-ho de manera habitual.

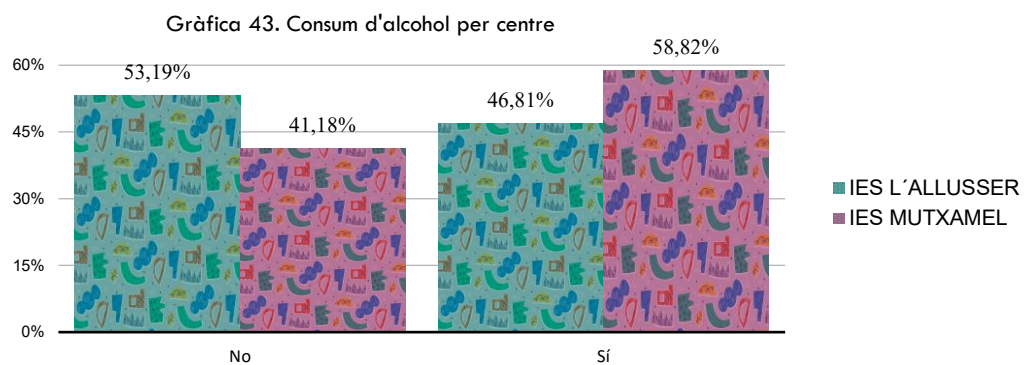
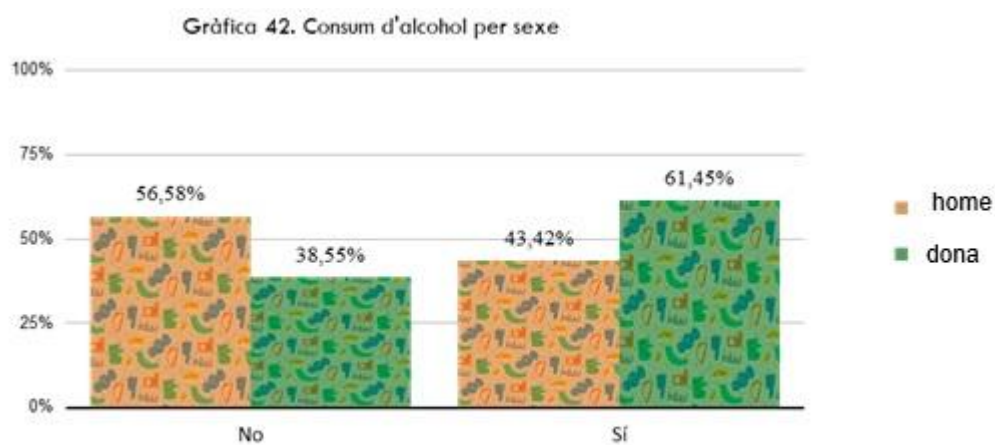
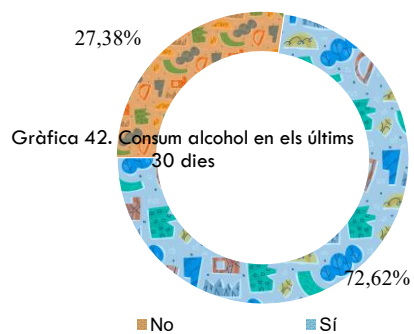

Alcohol

L'impacte de l'alcohol en la vida de les persones joves és un tema de gran rellevància i preocupació en la societat actual. El Ministeri de Sanitat exposa que a Espanya existix un percentatge elevat de persones joves que beuen alcohol des d'edats molt primerenques. Este consum té efectes perjudicials per a la salut física, psíquica i social dels individus, ja que encara es troben en etapa de desenvolupament, la qual cosa augmenta la seua probabilitat de ser dependent de l'alcohol en l'edat adulta. La normalització d'este comportament ha generat un problema generalitzat que demanda una atenció acurada.

Les dades en l'àmbit nacional (ESTUDES 2023) exposen que el "alcohol és la substància psicoactiva més consumida pels estudiants d'entre 14 i 18 anys. El 75,9% reconeix haver consumit begudes alcohòliques en alguna ocasió en la seua vida, trobant que la majoria d'estos casos ha pres alcohol en els últims 12 mesos". Dada que contrasta amb el nostre territori d'estudi, en la pregunta sobre el consum d'alcohol revela que el 54,93% de les persones enquestades admeten beure alcohol, mentres que el 45,07% respon negativament. Per tant, més de la mitat de la mostra consumix alcohol. De fet, el 88,48% de les persones joves enquestades afirma haver-se emborratxat alguna vegada.

Les gràfiques 41 i 42 reflectixen el consum d'alcohol en esta franja d'edat, segons les dades arreplegades en l'enquesta un 51,5% confirma haver consumit alcohol, i un 72,62% confirma haver-ho fet en els últims 30 dies.

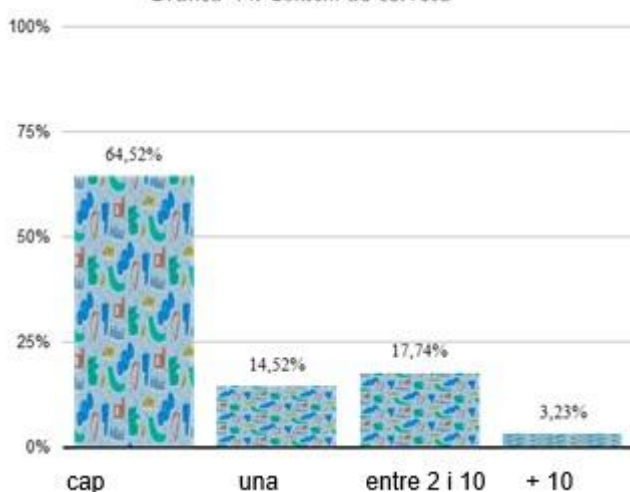
Per sexe s'observa una diferència significativa entre hòmens i dones, sent les dones les que més beuen, amb un 61,45% front al 43,42% dels hòmens. Per centres educatius també s'observa diferències entre centres, l'IES Mutxamel és on hi ha major consum d'alcohol.

Pel que fa al tipus de beguda destaquen les copes o combinats alcohòlics (rom, ginebra, vodka, etc.) com la beguda preferida per a l'inici de consum d'alcohol, relegant a la cervesa en una segona posició.

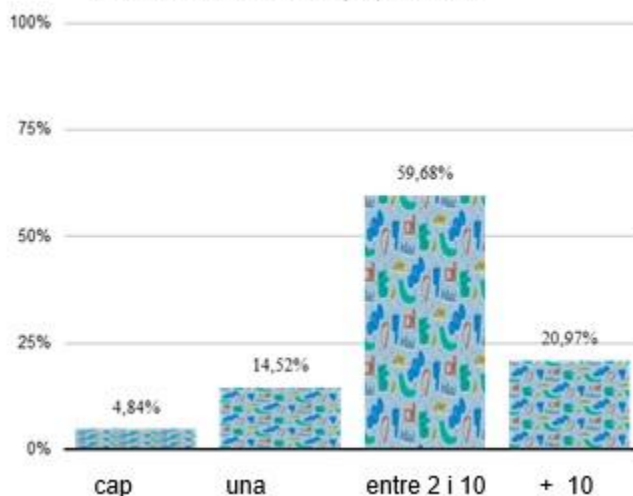
Pel que fa a l'edat, es pot observar que hi ha una correlació directa entre l'edat i la probabilitat d'haver consumit alcohol; a mesura que l'edat augmenta, s'observa una major probabilitat que les persones hagen consumit alcohol. El consum s'inicia en els 13,59 anys, i és l'IES L'Allusser on abans s'inicia el consum.

Quant a l'afirmació de si han sentit símptomes d'embriaguesa alguna vegada destaca que el 66,67% sí que s'han emborratxat alguna vegada.

Gràfica 44. Consum de cervesa

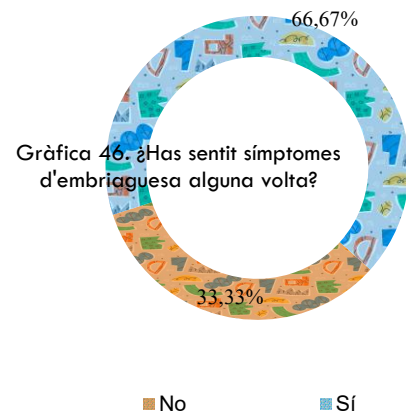

Gràfica 45. Consum de copes/combinats

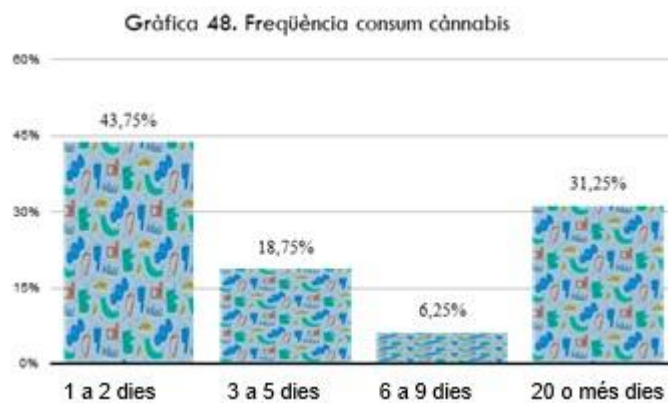
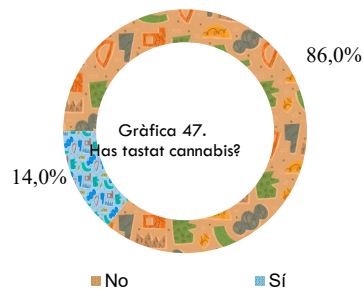
Taula 12. Edat inici consum alcohol

	Mitjana general	Per gènere		Per IES	
		Home	Dona	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL
A quina edat vas tastar l'alcohol per primera volta	13,59	13,52	13,62	13,00	14,08

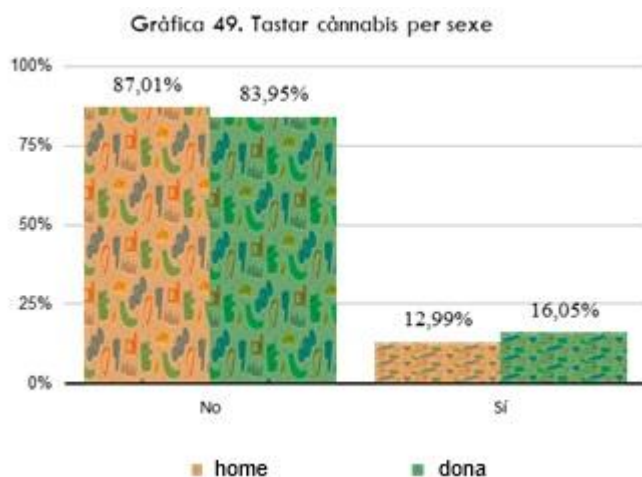
Cànnabis

Abans d'exposar els resultats obtinguts en relació al consum d'haixix o marihuana, és fonamental entendre que el seu consum en edats primerenques pot tindre conseqüències perjudicials per a la salut de les persones adolescents i joves. S'han documentat alteracions en l'aprenentatge i la memòria a curt i llarg termini (Sánchez-Monge, 2020). Al mateix temps, el consum de marihuana es relaciona amb una major probabilitat de patir depressió, ansietat social, pensaments suïcides, malalties mentals, etc. (CDC, 2021).

Quant al seu consum a nivell nacional (ESTUDES 2023), l'any 2023 es registra que un 26,9% de les persones joves entre 14 i 18 anys ha consumit cànnabis en algun moment de la seua vida. La prevalença de consum ha experimentat variacions des de l'any 1994, experimentant descensos notables a partir de l'any 2004 i registrant en el 2023 el seu valor més baix des de 1998.

La localitat de Mutxamel analitzada presenta valors distints; un 14,02% de les persones enquestades afirma haver consumit alguna vegada, mentres que el 85,98% afirma no haver-ho fet mai.

Taula 13. Edat inici consum cannabis

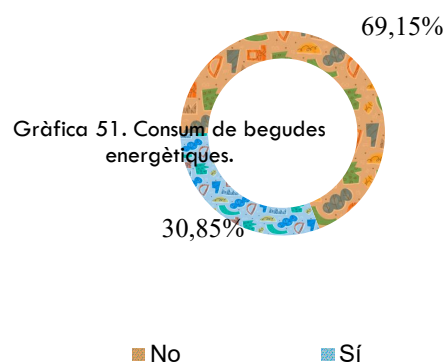
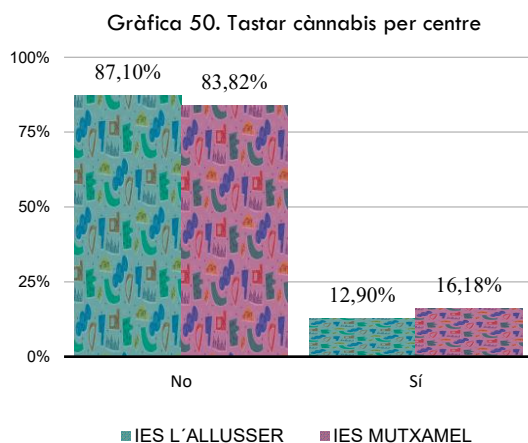
	Mitjana general	Per gènere		Per IES	
		Home	Dona	IES L'ALLUSSER	IES MUTXAMEL
A quina edat vas tastar el cànnabis per primera volta	14,11	14,14	14,09	13,57	14,45

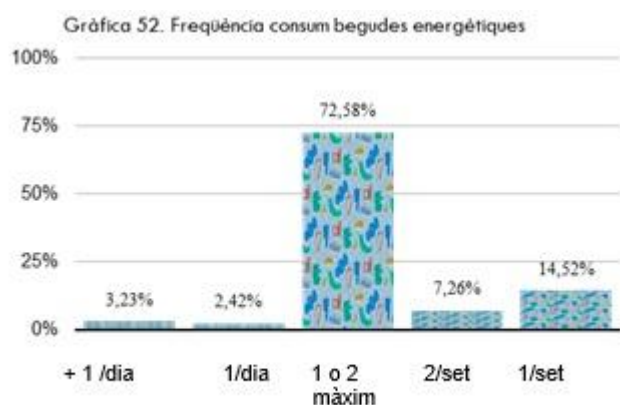
El grup de segon cycle analitzat presenta valors similars en els dos centres educatius i per sexes, tal com es mostren en les gràfiques 49 i 50. Tot i que és sensiblement significatiu el consum de cànnabis d'hòmens respecte a les dones.

L'edat mitjana d'inici al consum de cànnabis és aproximadament els 14 anys, sent esta edat més baixa en l'alumnat de l'IES L'Allusser.

Begudes energètiques

Les begudes energètiques estan guanyant popularitat en la societat, especialment entre les persones adolescents i jòvens. De fet, es registra que el 47,7% de l'alumnat espanyol de 14 a 18 anys han pres begudes d'este tipus en els últims 30 dies (ESTUDES 2023). Encara que a priori semblen inofensives, esta tendència comporta riscos significatius, ja que afecten directament el sistema nerviós i cardiovascular (Narbona, 2023).

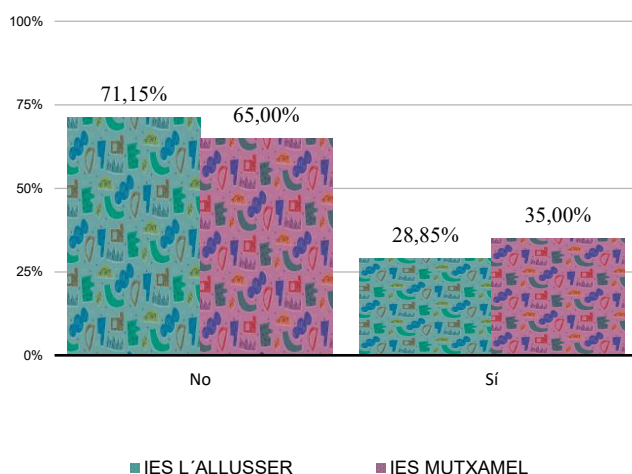

Segons els resultats obtinguts de l'enquesta a les persones joves de Mutxamel, un 30,85% de la mostra afirma haver consumit begudes energètiques alguna vegada. La freqüència de consum s'establix amb un 73% dels qui en beuen una o dos com a molt a la setmana.

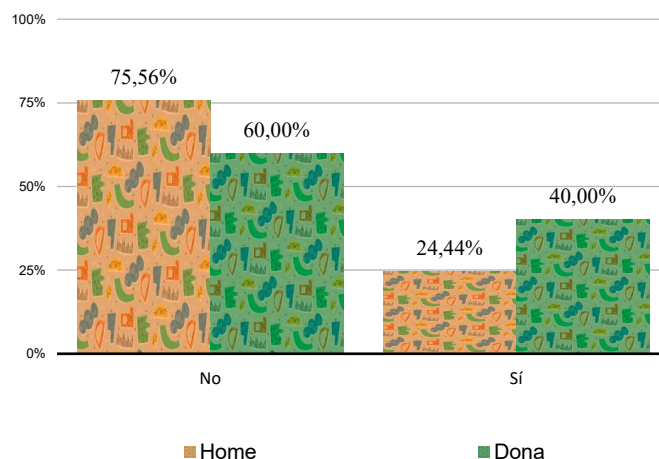
Diferència molt significativa és quan creuem estes dades amb les persones del primer cicle, on un 71% afirma que sí que consumix begudes energètiques.

També s'ofereixen dades per sexe, on un 40% de les dones afirmen consumir begudes energètiques respecte a un 24,44% dels hòmens.

Gràfica 53. Freqüència consum begudes energètiques per centre

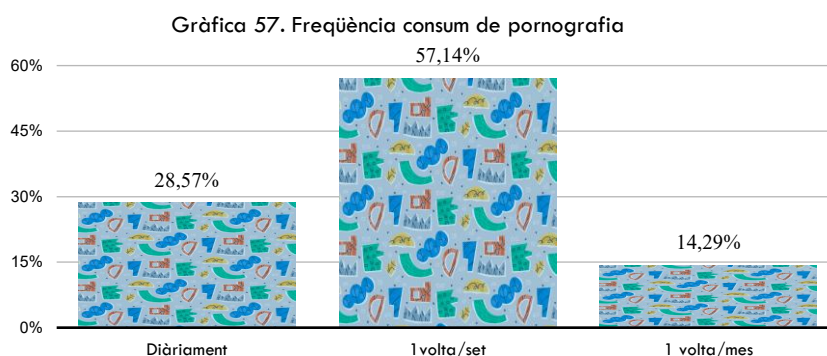
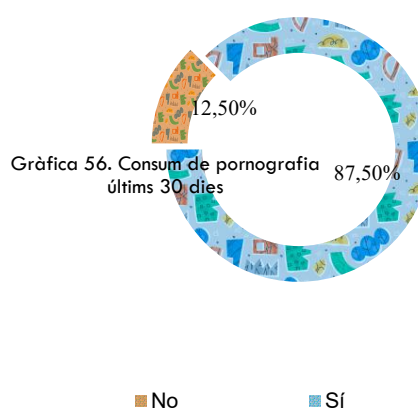
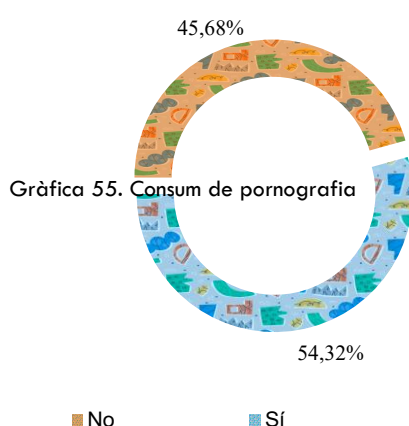

Gràfica 54. Freqüència consum begudes energètiques per sexe

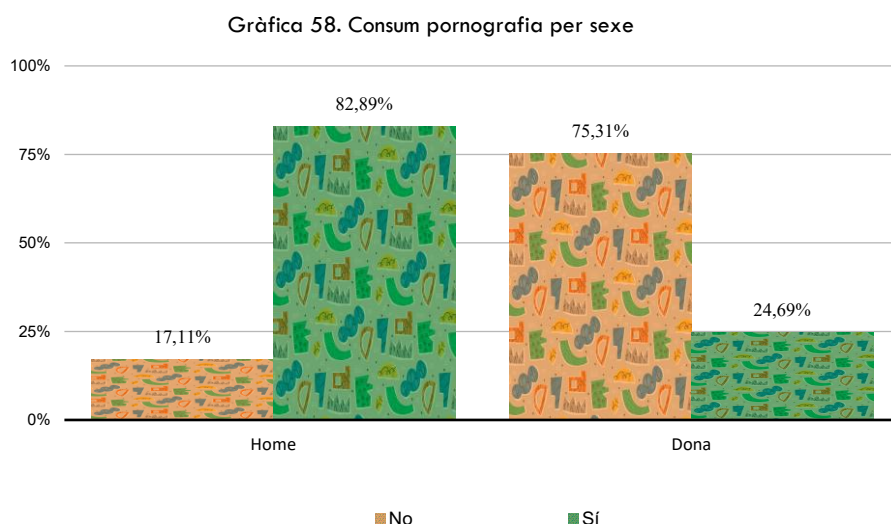
Pornografia

En este tercer bloc es vol ampliar l'enfocament més enllà de les substàncies, explorant i coneixent els comportaments de risc addictius. En este punt, és important reconèixer l'existència de les addiccions comportamentals, enteses com aquelles “addiccions no químiques que suposen una dependència a una conducta”. Algunes d'elles són: addicció al joc, a les compres o a les noves tecnologies (García, 2020). El principal problema de les addiccions comportamentals és que “són més acceptades per la societat i passen més inadvertides que les addiccions a substàncies” (Roa, 2019).

El consum de pornografia entre els joves és una pràctica àmpliament estesa, segons les dades disponibles. Un 54,3% dels enquestats afirma consumir pornografia, i d'estos, un 87,5% indica haver-ho fet en els últims 30 dies, la qual cosa revela que no es tracta d'un comportament ocasional, sinó d'un hàbit amb alta freqüència. **De fet, un 57,14% dels joves reconeix consumir pornografia almenys una vegada per setmana, la qual cosa apunta a una normalització**

significativa de l'accés a esta mena de continguts en les seues rutines quotidianes. Este patró de consum planteja interrogants importants sobre la influència que estos materials poden tindre en el desenvolupament afectiu, sexual i social dels adolescents, especialment en un context on moltes vegades no existix una educació sexual integral que els ajude a interpretar i qüestionar el que veuen.

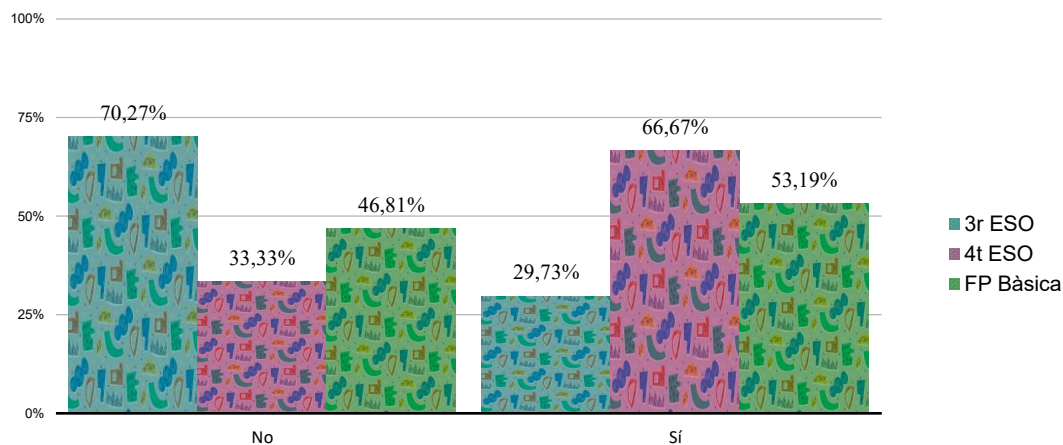

El consum de pornografia també mostra una forta bretxa de gènere. Les dades reflectixen una marcada diferència entre hòmens i dones: un 83% dels hòmens afirmen consumir pornografia, enfront de només un 24,7% de les dones.

Esta disparitat pot estar relacionada amb diversos factors culturals i socials, com la manera en què es construeixen els rols de gènere, l'accessibilitat, els estigmes o fins i tot les dinàmiques de socialització sexual des d'edats primerenques. A més, este consum majoritari per part dels hòmens pot reforçar estereotips sexuals que perpetuen idees masculistes o poc realistes sobre les relacions íntimes, afectant tant la percepció del plaer com el respecte cap a la parella. Per tant, esta diferència no sols és una dada numèrica, sinó un indicador clau per a reflexionar sobre com s'experimenta la sexualitat segons el gènere.

D'altra banda, si s'analitza el consum per nivell educatiu, s'observa que en 4t d'ESO, un 66,67% dels estudiants afirmen consumir pornografia, la qual cosa indica que esta conducta s'inicia en etapes primerenques de l'adolescència. Esta xifra pot estar relacionada amb l'inici de la pubertat, el desenvolupament de la curiositat sexual i la major autonomia en l'ús de dispositius digitals. La falta de supervisió parental, l'absència de filtres de contingut i l'escassa educació sexual amb enfocament crític i emocional contribueixen al fet que els jóvens recorreguen a la pornografia com a font d'aprenentatge sexual.

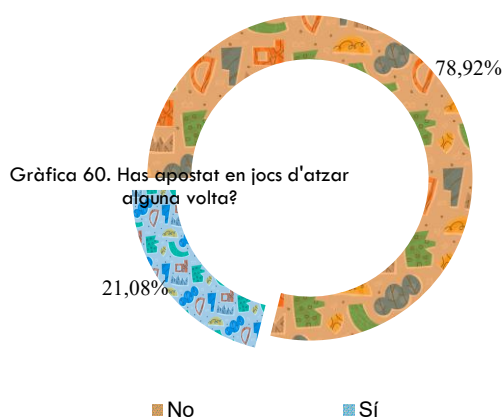
Gràfica 59. Consum pornografia per curs

Apostes

En este tercer bloc es vol ampliar l'enfocament més enllà de les substàncies, explorant i coneixent els comportaments de risc addictius. En este punt, és important reconèixer l'existència de les addiccions comportamentals, enteses com aquelles “addiccions no químiques que suposen una dependència a una conducta”. Algunes d'elles són: addicció al joc, a les compres o a les noves tecnologies (García, 2020). El principal problema de les addiccions comportamentals és que “són més acceptades per la societat i passen més inadvertides que les addiccions a substàncies” (Roa, 2019).

En este cas, es posa el focus en el perill dels jocs d'atzar, el qual provoca distorsions cognitives, actituds impulsives, conflictes familiars, problemes econòmics i fins i tot l'addicció (Parra, s.f.). Segons la FAD, el joc d'atzar s'ha consolidat com una forma d'oci acceptada entre les persones joves; el seu fàcil accés, les estratègies de màrqueting i la normalització cultural d'esta pràctica, suposen un risc real.

La participació en jocs d'atzar de les persones joves enquestades revela que el 78,92% de les persones participants mai han apostat, mentres que el 21,08% reconeix haver-ho fet almenys una vegada en la seua vida.

Estos resultats poden ser atribuïts a diversos factors, com la socialització primerenca de gènere, l'orientació de la publicitat cap al públic masculí (personatges masculins, celebritats del món de l'esport masculí...) i la percepció culturalment més acceptada de la participació masculina en esta mena d'activitats.

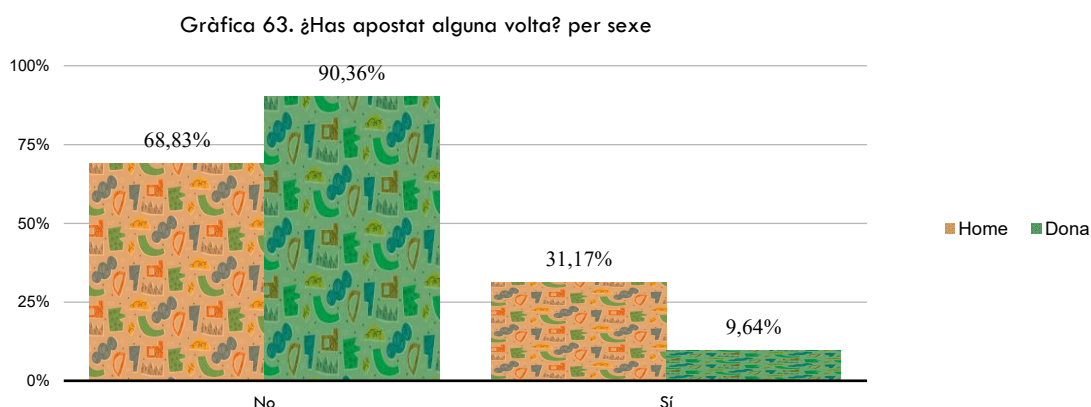
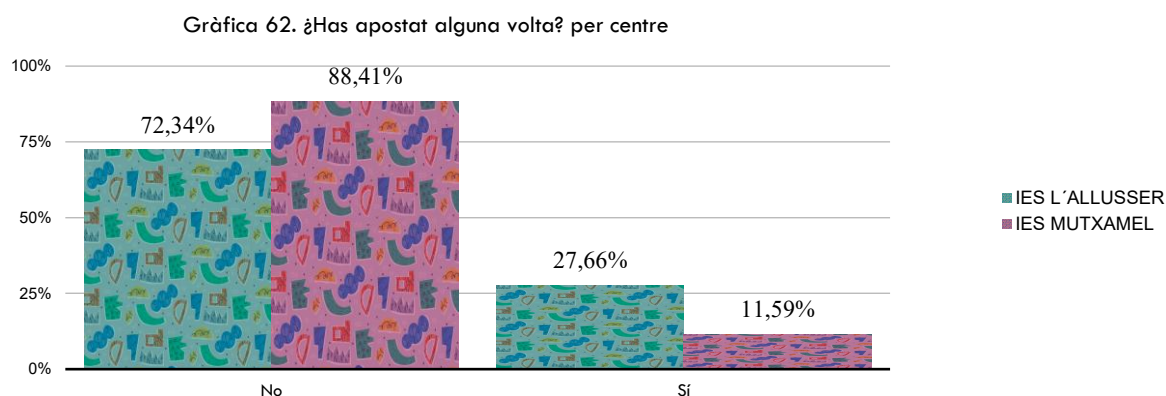
Respecte a l'edat s'extrau la següent conclusió: a mesura que l'edat augmenta, la probabilitat d'haver participat en apostes també s'incrementa. Este patró suggerix una correlació directa entre l'edat i la participació en activitats d'apostes.

Quant a la tipologia de les apostes, destaquen les apostes esportives en línia (64,7%), apostes esportives en màquina (58,80%), seguit de jocs de taula (58,8%), els jocs de taula en línia (47,06%), etc.

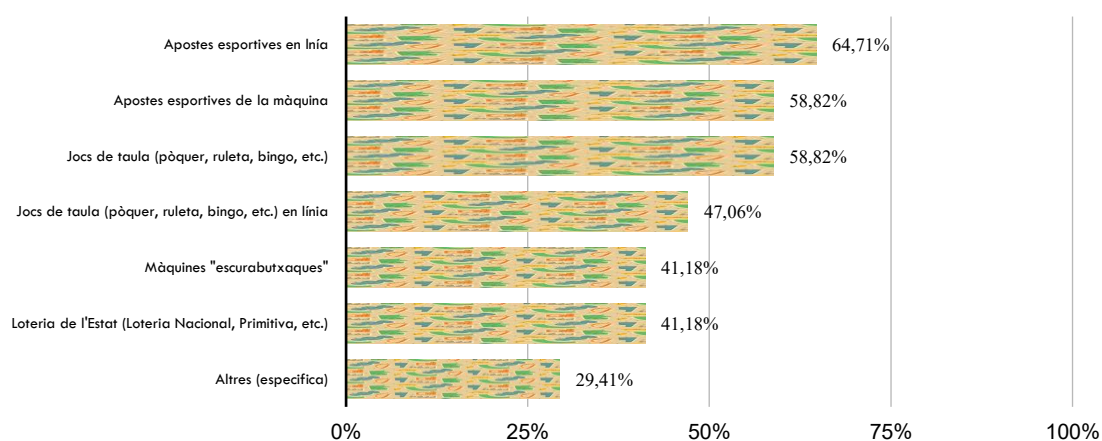
En este context, s'observa una diferència significativa entre gèneres, ja que els hòmens (31,17%) són el grup que més aposten en comparació amb les dones (9,64%).

3. Informació sobre els riscos i activitats preventives

En este bloc es vol conèixer la percepció que tenen les persones joves sobre el seu propi coneixement de les conductes addictives i, al mateix temps, identificar els mitjans que consideren més idonis per a rebre informació sobre este tema. A través d'esta informació s'aconsegueix comprendre com les persones joves es perceben a si mateixes de preparades en este àmbit i quines són les seues preferències en termes de fonts d'informació.

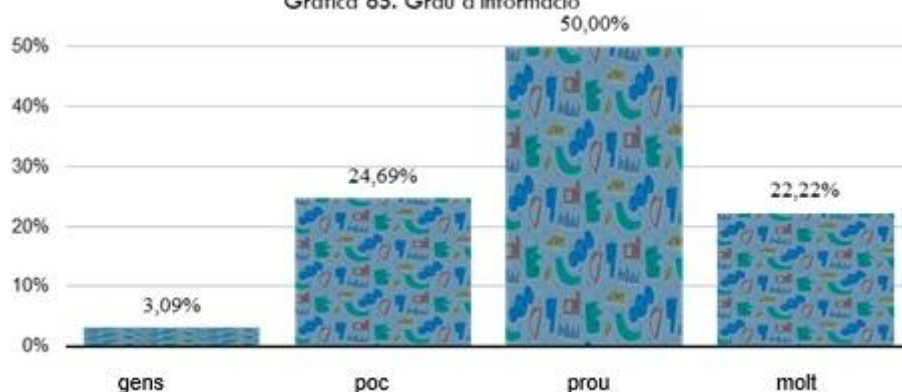

Gràfica 64. Tipus d'apostes realitzades

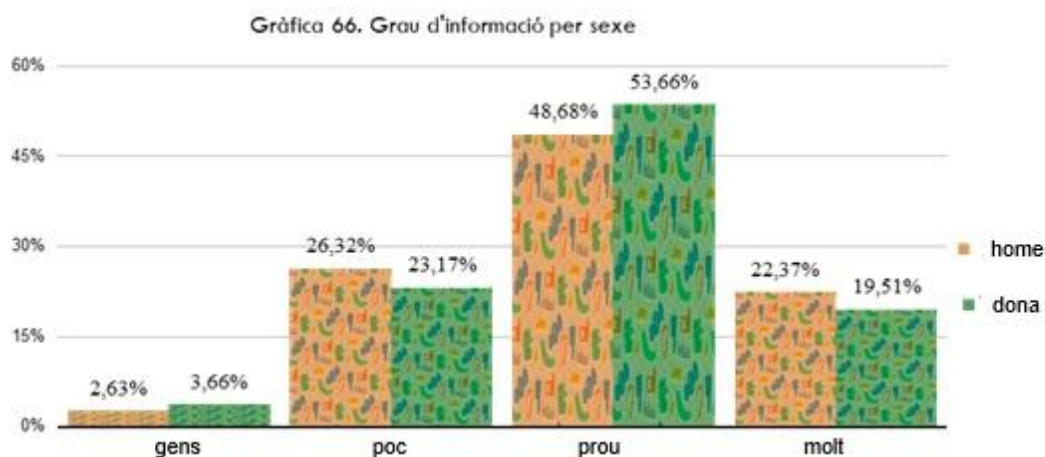

La majoria de les persones joves enquestades consideren que estan bastant informades (50%) sobre les conseqüències de consumir drogues. Seguidament, un 22,22% de la mostra expressa que està molt informat. Amb valors similars, un 24,69% de les persones participants assenyalen que estan poc informats/ades. Només un xicotet percentatge indica no estar informat (3%). En general, estos resultats suggerixen que la gran part de la joventut es percep a si mateixa com informada sobre els riscos, els efectes i les conseqüències del consum de drogues.

Gràfica 65. Grau d'informació

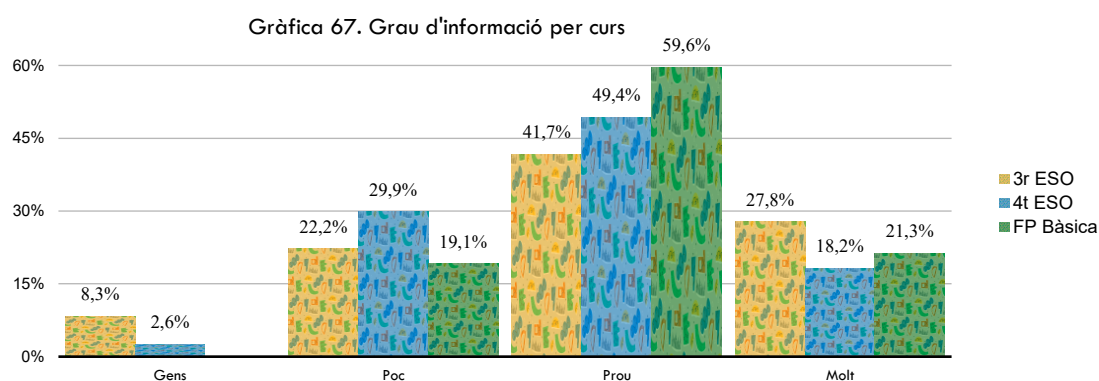
En analitzar les respostes per gènere observem, en primer lloc, que hòmens i dones se senten bastant informats sobre les conseqüències del consum de drogues; amb un 48,68% i un 54% respectivament. No obstant això, hi ha una diferència notable en la percepció de sentir-se molt informat/ada, sent més alta en els hòmens (22,37%) que en les dones (19,51%). I, un percentatge més elevat de dones (3,66%) se senten poc informades respecte als hòmens (2,63%).

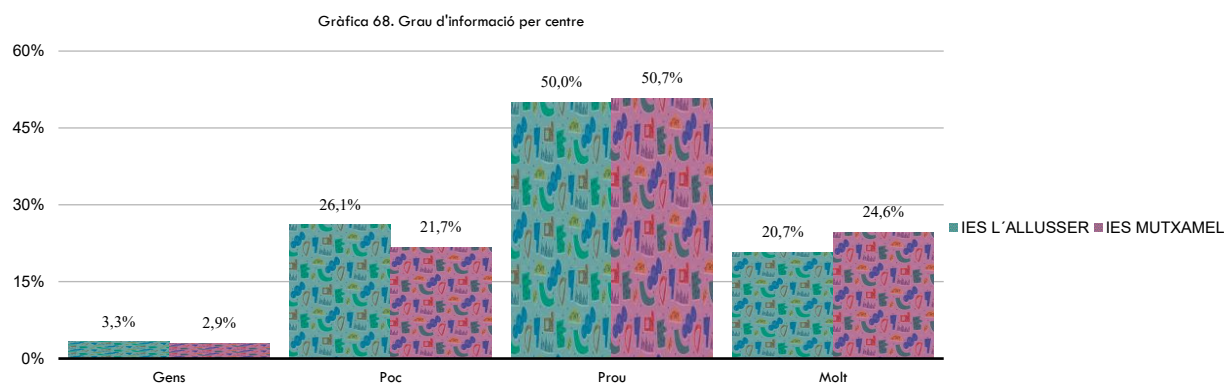

En este context, també s'ha considerat important analitzar el grau d'informació segons el curs, el centre educatiu i el municipi al qual pertanyen. D'una banda, fent referència al curs dels individus s'observa el següent:

En primer lloc, en tercer de l'ESO els individus se senten majoritàriament “prou informats” (41,67%). No obstant això, este valor evoluciona i ja en quart de l'ESO la categoria predominant és “molt informats/ades” (18,8%) i “prou informats/ades”, disminuint les categories de “gens informats/ades” (0%) i “poc informats/ades” (26,32%).

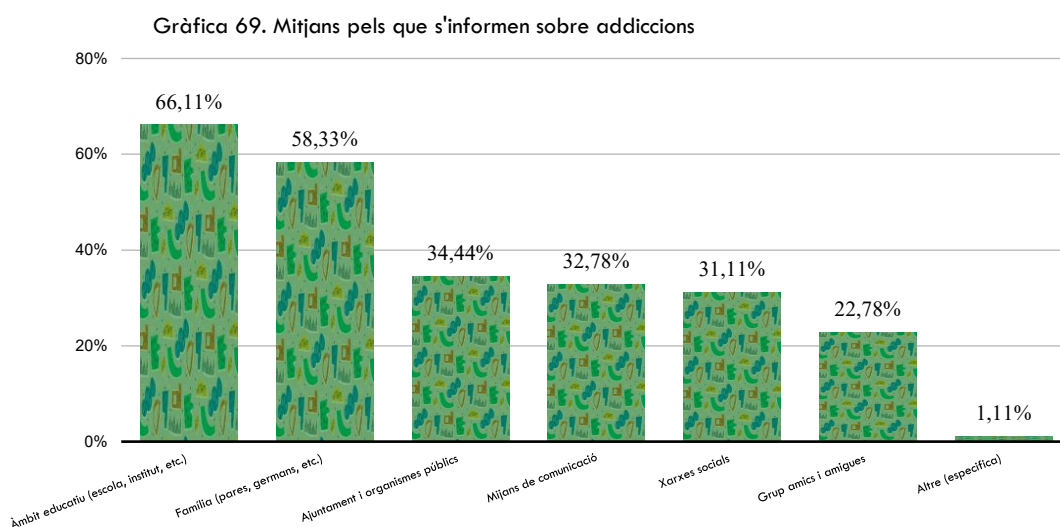
Per centre educatiu detectem valors molt similars i poc significatius estadísticament.

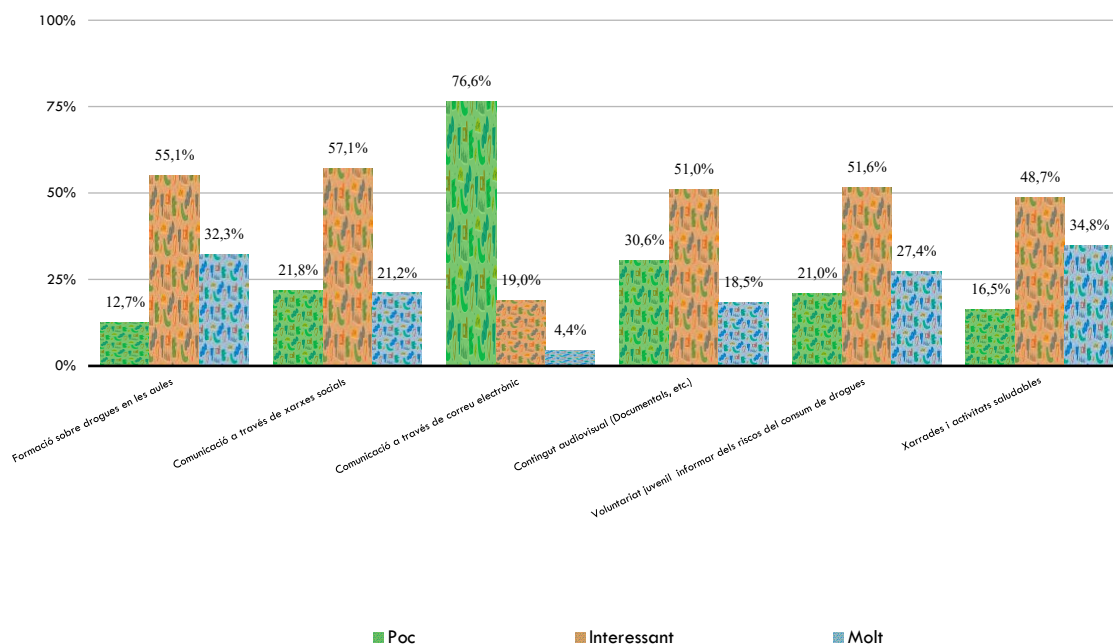

4. Preferències d'oci entre la població jove

En este últim bloc es vol conèixer les opcions d'oci preferides entre la població jove. Com afirma el Servei PAD (2019), l'oci exercix un paper crucial en l'equilibri i el benestar personal, sobretot en el desenvolupament de menors, adolescents i jòvens. No obstant això, no tot tipus d'oci és beneficiós, la realització d'unes certes activitats de risc en el temps lliure també pot tindre efectes negatius en els individus (Segrelles, 2021). Per tant, ha de buscar-se un oci que fomenti el desenvolupament físic, emocional, cognitiu i social a través d'activitats que promoguen la resolució de conflictes, la socialització, l'autoconeixement i l'autoestima, entre altres. Dins d'este context, se subratlla la necessitat d'oferir espais i opcions d'oci planificades saludables a la població.

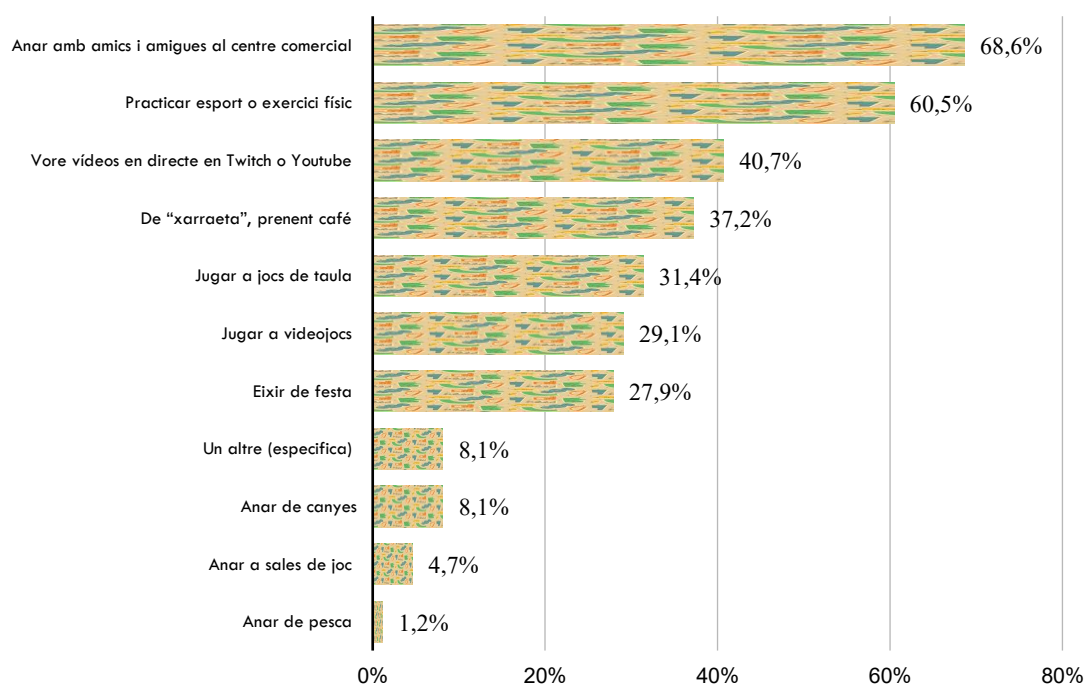
Gràfica 70. Grau d'interès sobre actuacions en prevenció

Amb valors més baixos, destaquen la de “practicar esport o exercici físic” (77,35%), “jugar a videojocs” (55,8%) o “veure vídeos en directe” (48,62%). L'opció “uns altres” (12,7%) registra opcions com “activitats artístiques”.

En resum, les opcions preferides per la població jove se centren en la pràctica esportiva, la socialització amb els seus iguals i l'ús de les noves tecnologies. Esta informació permet conèixer la realitat existent en el territori i facilita la planificació de programes d'oci que promoguen un desenvolupament saludable en la població jove.

Gràfica 71. Hàbits d'oci

conclusions

En n primer lloc, en explorar la percepció de la població jove sobre el consum general de substàncies addictives, s'observa un rebuig cap a les drogues, no obstant això, destaca una opinió no consensuada sobre els jocs d'atzar. Quant al coneixement sobre diferents substàncies, destaca la marihuana com la més coneguda, seguida de l'heroïna, la cocaïna i l'èxtasi; mentres que hi ha menys informació sobre les amfetamines, l'LSD, el crack i el cloretil. En este punt, es pot destacar que a mesura que augmenta l'edat, també s'incrementa el coneixement sobre les substàncies addictives i sobre les seues conseqüències. Cal remarcar que les persones joves enquestades se senten bastant informades sobre el risc i les conseqüències d'estes substàncies.

Respecte a la percepció de risc, s'evidencia que el consum ocasional de substàncies és percebut amb menys risc en comparació amb el consum regular, en el cas de l'haixix/marihuana, tabac i alcohol. No obstant això, la cocaïna i l'èxtasi són substàncies percebudes d'alt risc, tant en consums ocasionals com regulars.

Quant als hàbits de consum, destaca l'alta prevalença del consum d'alcohol, sobretot entre les dones. També es destaca el consum generalitzat de les begudes energètiques, especialment en les persones de 14 a 16 anys. Quant als jocs d'atzar, s'observa una diferència significativa entre gèneres, destacant la major proporció d'hòmens i persones no binàries que participen en estos jocs.

Les fonts d'informació preferides en matèria de conscienciació sobre conductes addictives són principalment l'àmbit educatiu i la família. Així doncs, entre les activitats més destacades per a la transmissió de coneixement es troben les xarrades i activitats saludables, l'ús de contingut audiovisual, les xarxes socials i el voluntariat juvenil.

S'identifiquen com a oportunitats en el disseny i la implementació de mesures preventives l'ús de les noves tecnologies, les dinàmiques esportives i la promoció d'activitats que involucren als grups d'iguals. Estes oportunitats representen vies estratègiques per a enriquir i diversificar els mètodes de sensibilització i educació entorn del tema de les drogues, adaptant-se així als interessos i preferències de la població jove. En este context, és important esmentar la variabilitat observada entre els municipis, la qual cosa suggerix que s'han d'implementar estratègies de prevenció personalitzades que s'adapten a les necessitats específiques de cada municipi. Un enfocament integral garantirà una cobertura completa i eficaç, atorgant-li a tots els municipis el protagonisme que mereixen.

bibliografía

- Aguilera Pérez, D. R. (2019). Normalización del consumo de alcohol como factor de riesgo. Universidad de la Laguna.
- Asociación Española Contra el Cáncer (5 de septiembre de 2022).
- Asociación Española Contra el Cáncer <https://blog.contraelcancer.es/adolescentes-tabaco/>
- CDC (17 de septiembre de 2021). Salud Mental. National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/marijuana/health-effects/es/mental-health.html>
- ESTUDES 2023 (Encuesta Sobre Uso de Drogas en Enseñanzas Secundarias en España). Ministerio de Sanidad. https://pnsd.sanidad.gob.es/profesionales/sistemasInformacion/sistemaInformacion/pdf/ESTUDES_2023_Informe.pdf
- Katherine Martinelli (2023). Vapeo en adolescentes: Lo que necesitas saber. Child Mind Institute <https://childmind.org/es/articulo/los-vaporizadores-y-los-adolescentes-lo-que-necesita-saber/>
- Lorena Segrelles (5 de octubre de 2021). ¿Por qué fomentar el ocio saludable durante la adolescencia? Federació Valenciana de Cases de Joventut. <https://lafederacio.org/porque-fomentar-el-ocio-saludable-durante-la-adolescencia/>
- María Sánchez-Monge (4 de marzo de 2020). El cannabis es el peor amigo del cerebro adolescente. CuidatePlus. <https://cuidateplus.marca.com/familia/adolescencia/2020/03/01/cannabis-peor-enemigo-cerebro-adolescente-172200.html>
- Marta Parra (s.f.). El juego patológico: Uno de los principales peligros en nuestros días. Saudadespsicología. <https://saudadepsicologia.es/el-juego-patologico-uno-de-los-principales-peligros-en-nuestros-dias/>
- Ministerio de Sanidad (2019). ¿Qué es la ludopatía y qué consecuencias tiene? Roa, M.
- https://pnsd.sanidad.gob.es/noticiasEventos/actualidad/2019_Actualidadpublica/pdf/2019_C_EAPA_Ludopatia.pdf
- Olga García (27 de septiembre de 2020). Las adicciones comportamentales. Ita.
- <https://itasaludmental.com/blog/link/246#>
- Pérez Garrido, L. (2022). Relación entre la percepción de riesgo y el consumo de drogas en los jóvenes del País Vasco.
- Raquel Narbona (6 de noviembre de 2023). Bebidas energéticas y su impacto en adolescentes: un peligro creciente. Diario Sevilla. https://www.diariodesevilla.es/salud/investigacion-tecnologia/Bebidas-energeticas-impacto-a-adolescentes-creciente_0_1844815975.html
- Servicio PAD (2 de julio de 2019). La importancia del ocio en jóvenes y adolescentes. Servicio PAD. <https://serviciopad.es/la-importancia-del-ocio-en-adolescentes-y-jovenes/>

II ESTUDI SOBRE
CONDUCTES ADDICTIVES I
HÀBITS SALUDABLES EN
EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

fi